Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНС: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 30. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 9-го ЛЮТОГО 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 9, 1978 No. 30. VOL. LXXXV.

Помер св. п. Микола Давискиба, довголітній головний радний УНС

Св. п. Микола Давискиба

Бостон, Масс. — Св. п. Микола Давискиба, довголітній головний радний Українського Народного Союзу і опісля почесний член Головного Уряду УНС, помер тут після довшої недуги на 84-му році життя минулої п'ятниці, 3-го лютого, осиротивши дружину Марію, дочку Стефанію, два внуки і три правнуки та велику союзову і українську громаду, для якої він все своє життя трудився і якій він вірно служив. Похоронено Покійного на місцевому цвинтарі в понеділок, 6-го лютого 1978-го року.

Св. п. Микола Давискиба народився 16-го грудня 1894-го року в селі Озірна Зборівського повіту в Західній Україні. До Америки приїхав перед Першою світовою війною. До УНСоюзу, 238-го Відділу в Бостоні, вступив в 1926-му році, займаючи в ньому провідні пости. Був найбільш активний в місцевій громаді та в місцевій українській православній парафії. За його активність і заслуги для громади і УНСоюзу вже на 19-ій Конвенції УНС в 1937-му році у Вашінгтоні був обраний на головного радного і опісля переобраний на той пост аж до 25-ої Конвенції в Ню Йорку в 1962-му році, на якій він уже не зголошував своєї кандидатури. Після того був наименований Конвенцією на почесного члена Головного Уряду і продовжував живо цікавитись союзовими і громадськими справами та брати активну участь в громадській активності, якою на завжди утривалив вдячну пам'ять про нього.

Помер Петро Федик, заслужений діяч, секретар Відділу УНСоюзу

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіла вістка, що в неділю, 5-го лютого ц. р., помер ненадійно на серцевий удар на 68-му році життя Петро Федик, заслужений діяч УНСоюзу, довголітній секретар 292-го Відділу УНСоюзу в Детройті, делегат багатьох Конвенцій УНСоюзу та 12-кратний Член Клюбу Заслужених Союзовців, відзначений багато разів за успіхи в приєднуванні нових членів для УНСоюзу.

Св. п. Петро Федик

Петро Федик народився в 1910-му році в селі Опака, повіт Любачів, Західна Україна. Покинув рідні сторони 18-річним юнаком та прибув спершу до Канади, де почав працювати на фармі в Саскачевані, а після цього в Торонті. В 1935-му році одружився із Стефанією Карман, а в 1937-му році переїхав на постійно до ЗСА до Детройту. Там включився відразу у громадську та союзову працю і протягом останніх 26 років був секретарем 292-го Відділу УНСоюзу, Братства св. Івана Хрестителя. На цьому пості він особливо визначився відданою працею для членства 292-го Відділу та для росту і розвитку цілого УНСоюзу.

Бл. п. Петро Федик осиротив дружину Стефанію, доньки Іванну Орлик та Славку Сірс і троє внучат Джейн, Юліяну та Григорія. Похорон відбувся в середу, 8-го лютого ц. р., з похоронного заведення Градовського до церкви Мати Божої Неуступаючої Помочі і на цвинтар св. Ядвиги. Відпроваджали бл. п. Петра Федика на вічний спочинок родина, приятелі та вдячна йому місцева союзна громада. Родина Покійного, згідно з останнім бажанням бл. п. Петра Федика, просить замість квітів на його могилу складати пожертви на Патріярший Фонд і на Фонд Катедри Українознавства, що їх Покійний постійно і щедро підтримував.

В Огайо трагічно згинув 18-річний Василь Волінчак

Янгставн, Огайо. — У суботу, 28-го січня, тут трагічно згинув 18-річний українець, Василь Волінчак, коли біля ресторану-корчми ,,Вест Виндс Лавндж'' з невідомих причин розпочалася бійка, пролунав постріл, і В. Волінчак впав на хідник із кулею в долішній частині черепа.

Свідки, відповідаючи на запити поліції, не знали причини бійки, а тільки ствердили, що після пострілу з вулиці біля ресторану швидко від'їхав автомобіль. Дві години пізніше поліційні чинники заарештували 44-річного мешканця містечка Остинтавн у зв'язку з убиттям Волінчака. Заарештований тепер перебуває в шпиталі, бо захворів на серце в місцевій тюрмі.

Поліційний лікар ствердив, що смерть Василя Волінчака — це вбивство, а не випадок. Його на хіднику біля ресторану знайшли поліцаянти Деніель Ольбрич і Филип Роджерс, які прибули туди на заклик свідків вбивства.

Пок. Василь Волінчак був членом 230-го Відділу УНСоюзу. Залишив батька Михайла та матір Патришу.

Рівень безробіття знову впав

Вашінгтон. — Департамент праці інформує, що протягом січня рівень безробіття знову впав і в кінці минулого місяця виносив тільки 6.3 відсотка цілої робочої сили країни, тоді коли в кінці грудня цей рівень становив 6.4 відсотка. Січнева статистика вказує, що економічний стан країни продовжує поліпшуватися — заявив речник Білого Дому, додаючи, що минуломісячний рівень безробіття найнижчий від жовтня 1974-го року.

Президент Джіммі Картер і члени його уряду висловили вдоволення з факту, що в січні знову зменшився рівень безробіття, вказуючи, що не мали рації ті економісти з приватного сектора, які твердили, що груднева статистика — це ,,тільки тимчасове явище''.

ЗСА ДАЛІ ЗАЙМАТИМУТЬ НЕВТРАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ В АРАБСЬКО-ІЗРАЇЛЬСЬКОМУ КОНФЛІКТІ

Кемп Дейвид/Вашінгтон. — Після дводенних нарад президента Джіммі Картера з єгипетським президентом Анваром ель-Садатом, які проходили в Кемп Дейвид, Мериленд, Білий Дім у неділю, 5-го лютого, видав заяву, в якій зазначено, що обидва державні мужі погодились ,,невпинно старатися довести до відновлення і поширення мирових переговорів'' на Близькому Сході, а президент Картер підкреслив, що в арабсько-ізраїльському конфлікті ЗСА далі хочуть займати становище ,,приятелів обох сторін''.

Як вказують коментатори, виглядає, що Садат, який прибув до Вашінгтону ще в п'ятницю, 3-го лютого, після зупинки в Марокко, не зумів переконати президента Картера, щоб зайняв проєгипетське становище. Садат, який постійно твердить, що Ізраїль відмовляється від компромісів, надіявся, що уряд ЗСА вирішить ,,робити натиски'' на ізраїльський уряд прем'єра Менахема Бегіна, щоб виявив ,,більше гнучкости'' щодо таких питань, як право на самовизначення палестинських арабів, звільнення окупованої арабської території, ліквідація ізраїльських осель на арабських землях тощо. Однак виходить, що президент Картер дав Садатові до зрозуміння, що хоча ЗСА готові зробити все можливе, щоб дійшло до тривалого миру на Близькому Сході, то Вашінгтон вважає, що Єгипет та інші арабські країни мусять теж погодитися на компроміси, а не тільки Ізраїль.

Наради президентів Картера і Садата проходили в приязній атмосфері, але журналісти не були допущені до Кемп Дейвиду, а одержували інформації з рук речників Білого Дому.

В неділю, 5-го лютого, президент Картер поінформував, що між ним і А. Садатом ,,існує повне порозуміння'' щодо потреби продовжувати мирові заходи між Єгиптом та Ізраїлем. Із заяв Білого Дому виходить, що заіснували добрі вигляди на відновлення безпосередніх переговорів між Каїром та Єрусалимом і що будуть поборені старання втягнути Йорданію у ці переговори.

Білий Дім теж повідомив, що асистент державного секретаря Альфред Атертон, який протягом останніх кільканадцятьох днів сповняв ролю посередника між Єгиптом та Ізраїлем, повернеться на Близький Схід, щоб продовжувати цю функцію аж до відновлення безпосередніх переговорів.

Президент Садат прибув до ЗСА із своєю дру-

(Закінчення на ст. 6-ій)

Тіто плянує відвідати ЗСА на початку березня

Белград. — Югославський уряд інформує, що президент Йосиф Тіто плянує прибути до Вашінгтону 6-го березня і протягом наступних кількох днів відбути наради з президентом Джіммі Картером та іншими членами уряду ЗСА. Тіто, який останній раз відвідував Вашінгтон у 1971-му році, прибуде до ЗСА на запрошення президента Картера.

Відносини між Югославією та ЗСА були погіршились за президентури Джералда Форда, але ситуація змінилася від часу коли президентом став Джіммі Картер і 85-річний Тіто кілька разів висловив бажання відвідати Америку. Президент Картер, який підтримує незалежне становище, що його відносно Совєтського Союзу займає комуністична Югославія, передав Тітові формальне запрошення прибути до Вашінгтону.

Рекордові снігові знову навістили східнє побережжя ЗСА

Славний Бродвей в Ню Йорку під час снігові

Ню Йорк/Бостон. — Вдруге цієї зими жахлива сніговія навістила східнє побережжя ЗСА у понеділок і вівторок, 6-го і 7-го лютого, тільки кільканадцять днів після першої бурі, яка теж спричинила велике спустошення в тій частині Америки та в стейтах Середнього Заходу, паралізуючи нормальне життя.

Протягом 40 годин на місто Ню Йорк впало біля 18 інчів снігу, а на острові Лонґ Айленд — коло 25 інчів, майже паралізуючи життя в тій метрополітальній окрузі, як теж в Ню Джерзі, Конектикаті, Ровд Айленді, Пенсильванії та Масечусетсі.

У Бостоні, Масачусетс, впало біля 26 інчів снігу, а сильні вітри спричинили повені в частинах міста і в передмістях, що розположені близько моря. Повені також нанесли спустошення на побережжях Ню Джерзі та Лонґ Айленду.

Понеділкова хуртовиця — це найгірша від 1947-го року, коли на місто Ню Йорк впало понад 26 інчів снігу. Президент Джіммі Картер доручив саперним військовим частинам з Північної Кароляйни допомогти при очищуванні шляхів і доріг в кількох стейтах Нової Англії, а в Ню Йорку та Ню Джерзі викликано Національну Ґвардію.

Сніговія не оминула також стейтів Середнього Заходу, зокрема Іллиної, Вісконсин, Мічіґен, Північну Дакоту, Монтану та Оклагому. Спеціяльно потерпіло місто Чікаґо, яке ще не відкопалося від снігові з половини січня.

У зв'язку зі сніговією багато приватних підприємств і урядових установ частинно або цілком були нечинні у вівторок, 7-го лютого. ,,Свобода'' того дня з датою середи, 8-го лютого, не появилася.

У БАПТИСТСЬКИХ ЦЕРКВАХ В УКРАЇНІ ЗАВОРУШЕННЯ

Елмгорст, Ілл. (ОРГ). — Канцелярія Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства отримала повідомлення з України, що в баптистських церквах Волині, Полісся та всієї України велике обурення проти ВСЕХБ (ВСЕсоюзный Совет Евангельских Христиан Баптистов у Москві) та його тісної співпраці з владою, яка їх переслідує, і в наслідок цього п'ятидесятники й баптисти масово записуються на виїзд з совєтського ,,раю''. Віруючі ,,закидали всі уряди заявами на виїзд''. У заявах пишуть: ,,зголошуємось на виїзд до будь-якої капіталістичної країни''.

,,У зв'язку з цим рухом, — говориться в повідомленні, — із Москви з канцелярії ВСЕХБ виїхали всі ,,старші брати'' в околиці, щоб на наказ влади стримувати цей рух. Також ,,старші'' пресвітери зареєстрованих церков волинських областей виїхали на села, щоб гасити цей огонь, але тих ,,пресвітерів'' ніхто не слухає, їх просто виганяють із церков. В одному селі вигнали з Богослуження ,,брата'' Шатрова й не дали йому говорити'', підкреслюється в повідомленні.

У повідомленні подаються імена провідників цього руху за виїзд із Совєтського Союзу, назви міст і сіл, але з відомих причин ми їх не проголошуємо.

Всеукраїнське Євангельсько-Баптистське Братство звертається з закликом до всіх християн світу, незалежно від їх церковної чи деномінаційної приналежности, проголосити День Молитви за наших братів і сестер в Україні, щоб милосердний Господь зберіг їх у тих тяжких обставинах боротьби за Віру Христову. Всеукраїнське Євангельське Братство вже проголосило у своїх Церквах такий День Молитви на неділю, 12 березня 1978 року. ,,Моліться один за одного'' — говорить Слово Боже. ,,Бо дуже могутня ревна молитва праведного!'' (Посл. Якова 5:16).

Вірменські патріоти мужньо виступають в обороні ув'язнених братів

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — У фронті боротьби за національні і людські права в СССР одне з передових місць посідають сьогодні вірмени. Передаємо вийнятки звернення вірменів в обороні діячів Національно об'єднаної партії Вірменії.

,,Спонукані вимогами гуманізму і виконуючи наш громадський обов'язок, ми, нижчепідписані члени Вірменської Гельсінкської групи Закликаємо Президію Верховної Ради Вірменської РСР поробити заходи в Президії Верховної Ради СРСР в справі дострокового звільнення з ув'язнення громадян Вірменської РСР:

1. Айрикяна Паруйра Аршавировича, 2. Зограбяна Размика Артавяздовича, 3. Маркосяна Размика Григоровича, 4. Шахвердяна Баграта Левоновича.

Простудіювавши уважно присуди Верховного Суду Вірменської РСР, ми не знайшли в діях названих осіб властивостей кримінально-карного злочину. І тому ми заявляємо з повною відповідальністю, що ці вироки це помста влади над людьми за переконання й ідеали, яких не поділяє панівна в СРСР партія КПРС...

Познайомившись, наприклад, зі справою Паруйра Айрикяна, Ви побачите, що він не злодій і не хабарник, не гвалтівник і не вбивця. Для осягнення своїх політичних цілей він не вдавався до екстремізму, не брав у руки зброї чи вибухівки. Його зброя — була і є — переконання, слово і перо.

Протиставляючи слово тюрму — КПРС виявляє не свою силу, але безсилля і розгублення, виявляє себе в очах думаючого людства політично силою неспівзвучною з сучасністю, але такою, яка живе у минулому.

Виступаючи на захист Айрикяна та інших в'язнів сумління, ми рівночасно обороняємо себе і наші конституційні права та свободи. Ми маємо міцний намір відстоювати ціною будь-яких жертв, бо ми вважаємо, що примирення зі сваволею є ганьбою, яка підлягає суворому засудженню.

Ми захоплені нашими земляками, які, поставившись з презирством до переслідування і тюрми, залишилися вірні наказам свого людського сумління. І дійсно, — наскільки вбогіє і сіре було б людське існування, коли б між нами

(Закінчення на ст. 6-ій)

Совєтські журналісти осуджують політику СССР відносно Ізраїля

(М. Л-ий). — Кореспондент ,,Jewish Exponent'' (27.1.) розповідає про свою зустріч з двома совєтськими кореспондентами в Каїрі і подає довгу розмову з ними. Обоє просили його, щоб не згадував їх прізвищ, ані назв газет, для яких працюють, як теж місце, де зустрів їх. Оба говорили по-арабськи.

Кореспондент спитав, яка їх думка про те, що СССР зірвав дипломатичні взаємини з Ізраїлем. Журналіст відповів, що він у минулому гадав, а тепер вірить, що СССР зробив помилку, зірвавши дипломатичні взаємини в 1967 році. З того часу СССР продовжує свою помилку в той спосіб, що не старається відновити їх. Сьогодні кожному зовсім ясно, що зірвання дипломатичних взаємин було зі шкодою для інтересів СССР. ,,Часом я питаю себе: коли совєтські проводирі зрозуміють, що цю помилку треба поправити?'' Другий журналіст сказав, що дуже багато совєтських аналітиків і журналістів здають собі добре справу з того, що зірвання взаємин було помилкою. Одначе СССР знайшовся сьогодні в свого роду дразливому положенні. Він розуміє, що брак взаємин з Ізраїлем шкодить його інтересам. Подруге СССР не може в цьому положенні відновити дипломатичних взаємин, не зразивши собі кількох арабських приятелів на Близькому Сході, головно Сирію.

На запит, чи їм приходиться тяжко сповняти свою роботу в Єгипті, кореспондент одержав відповідь, що вони нікому в Єгипті не скажуть, що вони росіяни, бо тоді люди були б для них неприхильні. ,,Сьогодні вітер віє проти СССР і всі люди, які знають зв'язки з СССР, або працюють для нього, не згадуючи людей таких, як вони обоє, які народилися і зросли в СССР, зустрічаються з погордою і відвертою ненавистю єгиптян''. Деякі з давніх приятелів навіть уникають нас, щоб не говорити з нами'' — сказав совєтський кореспондент.

СОВЄТСЬКА СИСТЕМА НАЙБІЛЬШЕ БОЇТЬСЯ РОЗОБЛАЧЕННЯ — ЗАЯВЛЯЄ УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТВ'ЯЗЕНЬ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продісталися документи до справи Миколи Євграфова, 48-річного українця засудженого в 1975 році на 10 років таборів особливого режиму. Між документами є виписки з вироку і зі звернення Євграфова. У вироці сказано:

,,29 квітня 1975 року судова колегія для кримінальних справ Донецької області розглянула на закритому судовому засіданні справу Євграфова М. А., 1930 року народження, українця, громадянина СРСР, безпартійного, з трьома клясами освіти, нежонатого, раніше засудженого за статтею 62 ч. 1 КК УРСР на 7 років позбавлення волі, звільненого з місць ув'язнення в 1973 році, працюючого грузчиком в м. Славянськ''.

,,Судова колегія встановила, що звільнившись з місць ув'язнення, за антирадянську агітацію і пропаганду, Євграфов не станув на шлях виправлення і продовжував підривну діяльність проти радянського суспільства і радянської влади. Так, підсудний використовував привезені з місць ув'язнення конспекти з антирадянськими цитатами закордонних соціологів, філософів і економістів, написав антирадянський пашквіль, який назвав ,,Правда про неправду'' і давав його читати знайомим. Крім того, підсудний поширював серед робітників думки антирадянського характеру. На судовому засіданні підсудний не визнав себе винним і вияснив судові, що згадані дії він здійснив без наміру підривати чи послаблювати радянське суспільство чи державу. При виборі міри покарання для Євграфова суд взяв до уваги ступінь суспільної небезпеки здійсненого злочину, особу підсудного і те, що він раніше був засуджений за аналогічний злочин і тому визнав його

(Закінчення на ст. 6-ій)

ОПОЗИЦІЙНІ ПАРТІЇ УНДО Й УРДП ВЕРНУЛИСЯ ДО УНРАДИ

Ню Йорк. — З Президії Української Національної Ради повідомляють:

Президія Української Національної Ради на своєму засіданні в дні 4-го лютого 1978 р. в Ню Йорку прийняла до відома заяви про поворот до УНРади УНДО під проводом д-ра Олекси Яворського і УРДП під проводом проф. Михайла Воскобійника.

Це рішення Президії основується на статті 13 I-III Тимчасового закону про реорганізацію Державного Центру УНР з 10 червня 1948 р. Рішення прийнято 5 голосами проти 3-ох.

Водночас Президія закликає обидва відділи обох названих вгорі партій, щоб одні з одними погодилися і щоб вони привернули партійну єдність.

На тому самому засіданні Президія УНРади познайомилася з листом колишнього голови Консолідаційної Комісії д-ра Степана Вороха, представника Конференції українських центральних професійних і академічних Товариств і висловила своє вдоволення та підтримку у справі заходів Конференції увійти окремою репрезентацією до УНРади. Президія УНРади підтримає на 8-ій Сесії УНРади уведення до Тимчасового закону такої точки, яка правно уможливить професійно-становим центрaлям, які входять до Конференції, увійти до УНРади.

Приявними на засіданні були члени Президії УНРади: Зенон Городиський, (ОУН), Василь Лопул (УНДО під проводом П. Кашинського), Деметрій Мельник (Селянська партія), Григорій Онищук (УРДП під проводом проф. М. Степаненка), д-р Степан Ріпецький (С. У. Соц.), Віктор Роснко (Гром. сектор), Іван Кедрин-Рудницький, урядуючий голова (Гром. сектор), Петро Самойлів (УНДС). Приявним був також президент УНР в екзилі, п. Микола А. Лівицький.

КОНФЕРЕНЦІЯ НТША І УВАН

Вашінгтон. — Осередок Наукового Товариства ім. Шевченка і Вашінгтонська група Української Вільної Академії Наук відзначатимуть спільно святочною науковою конференцією, в неділю, 19-го лютого ц.р. у приміщенні ,,Софії'' — 2615 30-та вулиця Н.В., 164-ті роковини народин Т. Г. Шевченка, 30-річчя американського НТША і 20-річчя Осередку НТША у Вашінгтоні. У програмі: доповіді проф. Р. Одарченка — ,,Кобзар Шевченка у новій совєтській редакції''; д-ра І. Калиневича — ,,30 років праці американського НТШ і 20 років праці Осередку НТША у Вашінгтоні''; д-ра П. Оришкевича — ,,Географічні нариси деяких частин України й спостереження, базовані на поїздці у 1977

Проф. д-р Михайло Тершаковець, видатний науковець і педагог, помер у Філядельфії

Філядельфія. — У понеділок, 6-го лютого, тут помер видатний науковець-педагог, проф. д-р Михайло Тершаковець, проживши 94 роки.

Св. п. проф. д-р Михайло Тершаковець

Покійний був довголітнім професором Української Академічної Гімназії у Львові, дійсний член НТШ у Львові та Америці, колишній доцент Львівського університету, перший лектор української мови Віденського університету та проф. Українського Католицького Університету ім. св. Климента в Римі.

Св. п. Михайло Тершаковець — автор численних наукових праць та досліджень історії української літератури, зокрема літератури Галицького Відродження. Був одним з членів основників Патріярхального Товариства.

Осиротив дітей Юрія, Стефанію, Андрія і Марію з їхніми родинами, брата Івана з родиною та ближчу і дальшу родину в ЗСА, Канаді, Україні та Польщі.

З уваги на непевну погоду, подробиць похорону ще не встановлено.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Французькі експерименти

Пресові агенства інформують з Парижу, що у Франції, яка готується до парляментарних виборів на 12-го березня ц. р., розпочалась вже справжня передвиборча „гарячка", а політичні суперечності між політичними бльоками — лівим, до якого входять також комуністи, і правим з політичними партіями центру і деголістами, так загострились, що в теперішній ситуації немає мови про якенебудь зговорення між ними. Дуже сумним явищем політичні спостерігачі уважають боротьбу між демократичними партіями центру, яка ведеться не за принципи, а дуже часто за другорядні справи, які характеризують нинішнє політичне життя у Франції. Деяка розсудливіша французька преса, беручи під увагу опубліковані недавно висліди опитування, у яких ліві угрупування на чолі з комуністами і соціялістами одержали аж 51 відсоток усіх голосів, а помірковані демократичні і праві партії тільки 44, вдарили на тривогу, кажучи, що перемога в березневих виборах лівих партій, які, здобувши парляментарну більшість, напевно створили б коаліцію для формування нового уряду, була б фактично катастрофою, не тільки в політичному змислі, але також, і то в першу чергу, економічному, бо З'єднані Стейти Америки і европейські держави, члени Европейського Економічного Ринку і Північно-Атлантійського Оборонного Союзу, ледве чи захотіли б продовжувати господарську співпрацю з Францією, в уряді якої сиділи б комуністи.

Здається, що не можна б сказати ясніше, але впливова газета „Фігаро" жалується, що французи прямо відмовляються від віри у можливість таких перемін, бо вони привикли, що в останній хвилині центрові антикомуністичні партії якось миряться і все виходить на добре. Ця їхня віра породила у Франції „хворобу", що зветься апатією, — каже „Фігаро", — і проти якої ще досі не знайдено ідеального ліку. Якби так вибори відбувалися вже сьогодні, а не в березні, то ця апатія і загальне збайдужіння до політичного життя французів довели б до того, що дійсно понад 50 відсотків проголосували б за бльок лівих, з того бодай 35 відсотків, як говориться в опитуваннях, голосували б за комуністів.

І ось тут, твердять політичні аналітики, треба шукати безпринципности у боротьбі антикомуністичних сил, які бажають осягнути дві цілі у виборах: провчити уряд Валери Жіскарда д'Естена за його неуспішну боротьбу з безробіттям та загальною господарською кризою і... не допустити, щоб ліві на чолі з комуністами прийшли до влади. Іншими словами, це гра, яка може закінчитися трагічно і для тих, що грають і для країни в загальному. Очевидно не можна твердити, що більшість французів бажала б перетворення Франції в комуністичну державу. Вони всі за задержання сьогоднішнього демократичного ладу, але вони хотіли б наблизити його до ладу у ЗСА, а найбільше до Федеративної Республіки Німеччини, яку вони подивляють за її господарську стабільність. Використовуючи ситуацію, ліві угрупування, а в першу чергу комуністи, якраз такий лад обіцяють французам, хоч, як це відомо з практики, вони ніколи не додержували обіцянок, бо вже у самій природі комунізм тяготіє до диктатури, помимо заперечень еврокомуністів, що вони стосуватимуть таку форму у керівництві державою.

Французькі експерименти і бажання подібні до гри в рулетку — можеш виграти, але в більшості програєш. З комуністами у проводі Франція і її народ напевно програли б.

Сенатська комісія схвалила

Вашінгтон. — У понеділок, 30-го січня, Сенатська комісія для закордонних справ 14-ма голосами проти 1-го схвалила нові договори з Панамою щодо майбутности Панамського каналу, що їх вже раніше підписали президент Джіммі Картер і панамський лідер Омар Торріхос Геррера. Разом з договорами, які передбачають передання контролі над каналом в руки панамського уряду в 2000-му році, Сенатська комісія схвалила додатки, що запевняють, що навіть після згаданої дати ЗСА матимуть право посилати свої військові частини на охорону невтральности каналу.

Василь Маркусь

15 РОКІВ ЗМАГАНЬ І ЗУСИЛЬ

(До 15-річчя звільнення Патріярха Йосифа)

Цьогорічні 86-ті уродини Блаженнішого Патріярха Йосифа часово майже співпадають з 15-річним ювілеєм його звільнення з дому неволі. 17 лютого сповниться Главі Української Помісної Католицької Церкви 86 років життя, а 9 лютого минає 15 років з того часу, коли звільнений Первоієрарх після 18 років тюрми, таборів і заслань опинився на італійській землі і тимчасово замешкав у грецькомум манастирі Ґротта Феррата.

Багато з читачів пригадують собі оті драматичні й для декого неймовірні пресові повідомлення в лютому 1963 р. про несподіване звільнення і прибуття Галицького Митрополита до Риму немов би „з того світу". Ми сьогодні так призвичаєні до соби Патріярха, до його уряду, до нашого українського католицького центру в Римі, що й забуваємо про те, що його осідком 18 років був холодний Сибір.

Але й ці п'ятнадцять років його перебування між нами у вільній частині Помісної Української Католицької Церкви це також вже ціла епоха й новий історичний період. Хоч не є це нагода для якихось спеціяльних відзначень та ювілеїв (минулий рік гідно відзначило патріярші ювілеї українське суспільство), проте є це час на молитву, і є це час на роздуми над волею Божого Провидіння. Є це також нагода розважити про все те, чим стала УКЦерква за останні 15 років під проводом свого Патріярха.

Драматичні події звільнення і перші два роки перебування на волі Митрополита-каторжника прекрасно описані в книзі покійної Мілени Рудницької „Невидимі стиґмати", яку варта знов і знов перечитувати, щоб пережити ті незабутні і хвилюючі моменти. Ще може майбутні історики доповнять те новими матеріялами. Залишається ще до задокументування і повного схоплення істориків і все, що сталося після 1965 р. та оцінка всього діла Патріярха Йосифа за останні 15 років.

В цій статті можна лиш вказати, що в цьому періоді наш Владика-Ісповідник віри виступає на кін церковної і національної історії як обновитель нашої Церкви, організатор її центральних установ, Первоієрарх, що збагнув до кінця її призначення і справжню суть, і тому висунув ідею її відродження на засадах помісности та патріярхального устрою. Він теж видимий представник єдности усієї нашої Церкви, Матірної на рідних землях із своїми дочерними церквами у розсіянні. Як „Глава і Батько" своєї Церкви, він також з'явився серед нас з настановою направити неодну нашу помилку і заблудження, які природньо ставалися у відірванні від свого пня, а навіть за останній час накопичувалися. Блаженніший прийшов поміж нас, українців на волі, і як символ поневоленої України та національний провідник, що об'єднує всіх без різниці віровизнання, територіяльного походження і суспільно-політичних поглядів. Таким він став відомим як репрезентатнт України й українського народу перед зовнішнім світом.

У таких ролях він послідовно і гідно виступав, здійснючи своє історичне призначення церковного і народного провідника. Фактично ці функції є функціями патріяршими, тому його титул в 1975 році лиш додався до того, що на ділі існувало.

Приблизно перша третина цього періоду була присвячена піонерській організаційній праці ставлення підвалин під оновлену і скріплену Українську Католицьку Церкву в розсіянні. Блаженніший Йосиф відновив зв'язки між нашими митрополіями, епархіями й екзархатами. Розбудував центральні установи, без яких не може існувати єдина Церква, побудував видимі атрибути єдности — університет, собор св. Софії, заснував установи, що їх брак сильно відчувався (Студіон, центральні видання, Богословське Товариство, Літургічна Міжепархіяльна Комісія тощо). Разом з тим розвинув концепцію патріярхального устрою і поставив цю проблему як засадничу для нинішнього існування Церкви.

Не приходило все це легко і безболісно. Були великі труднощі і перешкоди не лише з-зовні, але й всередині УКЦеркви, породжені з незрозуміння й людських слабостей. Навіть представлена Вселенському Ватиканському Соборові Другому пропозиція про встановлення Київсько-Галицького Патріярхату не була одностайно підтримана. Однак ніякі труднощі не змінили послідовної ходи і зусиль Первоієрарха та тих, що в час зрозуміли його наміри й стали невідклично біля нього і його ідей.

Наступних п'ять-шість років позначилися як посилена боротьба за помісність і Патріярхат з кладенням під них реальних тривких основ. Це роки, коли відбулися три Архиєпископські Синоди, коли було зусилля перевести в життя Соборовий Декрет про Східні Церкви та під проводом Верховного Архиєпископа фактично будувати патріярхальний устрій. Це також роки кількох візитацій Блаженнішого Отця Йосифа по всіх країнах нашого поселення, чим він практично зцементував нашу церковну і національну єдність. Його присутність, діла і програма в дійс-

(Закінчення на ст. 5-ій)

Богдан Цимбалістий

ЧИ ПОТРІБНІ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ НА ЕМІҐРАЦІЇ?

(Дискусійне)

III

Так наші партії продовжують існувати завдяки інерції загалу, завдяки давнім думання, партійним пов'язанням і льояльности певного числа громадян і вкінці завдяки амбіції їхніх лідерів, які не спостерігають, що вже виросло нове покоління, яке не лише мало знає про них і про їхні партії, але не хоче поцікавитися ними. Саме існування українських політичних партій, перенесених з краю до ЗСА чи Канади, видається цим молодим українцям недоцільним, нераціональним а то і шкідливим. Вони не хочуть вважати себе навіть політичними еміґрантами, але радше громадянами Америки, Канади чи Австралії, громадянами українського походження. Вони вважають, що це їхнє походження і стан поневолення України зобов'язує до певних зусиль і жертвенности, вони готові їх виявити, проте не в рамках партій. Наші політичні партії живуть своїм окремим життям якби не спостерігали тих змін і якби не усвідомляли собі, що для них нема ніякого майбутнього в умовах життя в діяспорі. Найгірше, що вони не хочуть бачити, що їхня партійна нетерпимість і дрібничковість відштовхує багатьох молодих від анґажування в організоване життя нашої спільноти і тим самим зменшує ефективність діяльности усієї еміґрації.

Брак єдности, постійні непорозуміння і спори по українських громадах як в житті усієї нашої спільноти походять не з різниці поглядів про наші конкретні завдання. Спори й незгода постають часто тому, що деякі партії вважають своїм обов'язком вводити різниці навіть там, де їх не повинно бути. Саме тому, що існує в нас єдність цілей і завдань, використовується кожну дрібничку, щоб підкреслити різниці між групами. Коли ОУН розбилася на дві групи, така по суті маловажна справа, як порядок красок в національному прапорі стала важливою причиною для взякого роду насильств одних над одними. Я був свідком, як оуністи одного села робили наїзд на друге село, щоб здерти прапори, бо порядок красок був інший. Як бо інакше було довести широким масам сенс існування двох організацій з тою самою назвою, з однаковою ідеологією і програмою? Так і тепер, щоб себе відрізнити, щоб довести сенс свого існування, деякі політичні партії вважають конечним занимати окреме становище до кожної справи. Чи це буде організування місцевої школи, чи святкування роковин державности, чи вислухання доповіді когось, що не є прихильником даної політичної групи — і вже ідуть інструкції не погоджуватися, влаштовувати окреме святкування і п. На доповідь про асиміляційні процеси серед нашої молоді, яку я мав перед виховниками Пласту в одному місті, запрошено було представників СУМА. В дискусії один з них звернув увагу, що доповіді та дискусії на цю тему повинні бути організовані для усіх молодіжних організацій, бо ж проблема денаціоналізації існує всюди. Так видно, конкретні проблеми і труднощі, як теж намагання їх перемогти можуть об'єднувати зацікавлених осіб для спільної дії, якби на перешкоді не стояли партійні структури.

Постає питання, чи може політична еміґрація виконати ті завдання, які вона собі ставить, без політичних партій. Щоб відповісти на це питання, треба пригадати, які це завдання.

Перш усього, щоб зберегти себе якнайдовше як окрема група, свідома свого забов'язання перед власним народом, вона мусить велику увагу і багато зусиль присвятити національному вихованні молодого покоління. Вона мусить передати їм сенс морального зобов'язання і активного патріотизму. Українська еміґрація має творити такі вартості культури, розвивати такі галузі науки, що їх не можна вільно плекати в Україні. Еміґрація повинна інформувати світ про стан в Україні, здобути прихильну опінію світу до наших змагань. Через мобілізування опінії світу вона може допомагати зокрема тим провідним одиницям, які відважно змагаються віч-на-віч з ворогом в Україні. Вкінці, еміґрація повинна розвивати різні політичні концепції, обмірковувати конституційні, соціяльні і політичні проблеми та перспективи, через докладні студії розвитку української суспільности в Україні і процесів у світі. Вона повинна обмірковувати різні форми майбутнього економічного життя, як теж справи наших взаємин з нашими сусідами.

Для виконання повищих завдань аж ніяк не потрібно політичних партій. Навіть таке суто політичне завдання як розвивання політичних концепцій, студій конституційних, економічних і соціяльних проблем найкраще виконувати науковими працями або на сторінках незалежної публіцистики. Зрештою, наші партії дуже мало роблять в цій ділянці.

Якщо погодитися, що для виконання вгорі визначених завдань політичних партій не потрібно, що ж тоді лишається їм до роботи. Вони ж мусять мати якийсь сенс свого існування, щоб тримати членство в напрузі і спонукати його до жертвенности на партійні цілі. Чуйність та вірність партії вдержується давнім випробованим засобом, а саме, постійними натяками на інші групи, які нібито „зраджують" наші ідеали. У висліді — взаємне недовір'я і ворожість, які так характеризують міжгрупові взаємини українців. Але це було б замало. Членству треба дати якусь конкретну мету. Такою метою стає тепер пенетрація і підпорядкування партійним впливам різних установ і організацій: релігійних, культурних, наукових, економічних, виховних, громадських, забезпеченевих. Все це у вірі, що робиться велику патріотичну роботу: на ділі шкодиться, бо вноситься непотрібний елемент боротьби і непорозумінь в ділянках, далеких від партійної ривалізації.

(Продовження буде)

Іванна Савицька

ЗОРІ ГОВОРЯТЬ ПРАВДУ

— А мій гороскоп? — спитала зразу Любуня, як тільки Вадим увійшов в її невелику кімнату.

— Є в кишені і зараз пічнемо читати, та перше всього — погляну на тебе, зміряю тиск, послухаю твоє „калатальце". Гороскоп на сьогодні добрий, я вже його читав...

Вадим увімкнув світло, щоб краще приглянутись хворій. Вона лежала непорушно, бліда, мала і тоненька, мов гілка молодої черешні, обірвана нагло вітрами. Безсилі руки зробилися майже прозорими, а очі горіли питанням: „встану здоровою, чи не встану?"

Вадим присів біля ліжка, нахилився над хворою і став відгортати волосся, що заслоняло чоло. Колись — золотаво-пшеничне, м'яке і шовкове — нині сіро-сиваве, проріджене болем і недугою.

Чи знала Люба, що зірка її життя уже не світить, а блимає тільки уривчасто, і ледве помітно миготе. Знала, чи не хотіла знати?

— Мій гороскоп, Вадиме! Читай, читай поволі і уважно.

Вадим вийняв газету, пошукав десяту сторінку і став слідкувати за рядками, що їх він у пам'яті зложив на радість хворій.

— Акварій! На обрії великі зміни. Весняні подуви принесуть багато сили. Несподівані гроші вможливлять виїзд на південь. Квіти, багато квітів, здоров'я, радість і життя.

А що, не казав, не обіцював, що швидко прийде поправа? Зорі говорять правду...

Вадим підогрів чай, вийняв з торбинки солодке, поправив подушку, подав ліки і тепло, ніжно сказав:

— Мушу вже йти, Любуню. В хаті на мене чекають, та завтра загляну знову, посиджу може і довше, хоч це не приходиться легко, ти знаєш.

— Я знаю, Вадиме, що не легко, та все таки прошу, прийди, хоч на хвилинку прийди. Я чекаю.

Люба зосталася сама. Прихожа жінка, що з'явилася хутко, поприбирала кімнату, зварила страву, заночувала навіть, а вранці пішла додому.

Зосталося Любі оте чекання, чекання на Вадима, таке безмірно довге і таке безмірно щасливе. Чекати ж можна безконечно, без втоми і без кінця, сподіваючись чогось. Коли ж немає сподівань, немає отого чекання, що дає радість, і снагу, немає охоти жити, немає сили...

Люба чекала терпеливо і точно о п'ятій, як і завжди, з'явився у дверях гість.

А мій гороскоп, Вадиме? Читай, читай скоро, сьогодні, ти певно забув, сьогодні мої уродини.

Вадим, усміхаючись, розгорнув швидко газету, вийняв китичку фіялок і поклав у маленькі долоні.

— Ні, не забув, Любуню. Як же ж міг би забути? Є речі, що їх пам'ятається вічно.

І знову шукав рядків, і знову гей би читав:

— Особливий день, особливо добра ворожба. Твої мрії здійсняться скоро. Ти поїдеш в дорогу щасливу і далеку, повна сил, здоров'я і краси. Твій вірний друг чувати буде над тобою...

Люба вхопила газету, хотіла перевірити гороскоп, та темні хмари насунулись на повіки і вони затягнулися мрякою.

Добрий, щасливий гороскоп...

Фіялки лежали на подушці, на сивім пасемці волосся. Бліденьке личко зливалося з білістю полотенця і фіолетна пляма в обрамуванні темені вечора скидалася радше на картину в якомусь старому музеї.

Вадим вдивлявся у картину, запам'ятовував лінії і мовчав.

Увечорі прийшла знову жінка. От так, із доброї волі, щоб зробити хворій приємність, принесла в торбі газету, в подарунку для пані.

— Читайте мені гороскоп, — просила Люба, — читайте вдруге, сьогодні щасливий день, щаслива для мене ворожба.

— Акварій ваш знак, чи не так?

— Особливий день, особливі для вас віщування... Ви поїдете в далеку дорогу — і голос жінки заломився. Правдивий гороскоп, що був сьогодні в газеті, віщував трагічне майбутнє.

Та хвора цього не чула. Маленький човник, що стояв заякорений в її пристані, поволі став відпливати, віддалюватися все далі і далі, і далі. Тоненька Любина рука гей би нечутно здригнулася, і китичка синіх фіялок тихо впала на землю...

Андрій Качор

СЕМЕН МАҐАЛЯС

На порозі 92-річчя життя передового громадського діяча.

Цьогорічна Свят-Різдвяна пошта принесла мені картку з побажаннями від колишнього, дуже активного, культурно-освітнього діяча в Західній Україні.

Ця картка різдвяна пригадала мені дуже цікаву і заслужену для нашого народу людину, тепер призабуту, яку я мав змогу особисто пізнати в 1928 році у Львові, в матірному товаристві „Просвіта".

Як молодий студент і початкуючий діяч на просвітньому і рідношкільному полі по селах Львівщини, я мав проблему з будовою дому Читальні „Просвіти" в Борщовичах. Дім треба було будувати на церковному ґрунті. Дозвіл на цю будову мав дати митрополит Кир Андрей Шептицький. Треба було виєднати цю згоду та полагодити цілу низку різних формальностей. За порадою просвітянського організатора Володимира Гафтковича, я вдався до централі „Просвіти" (Львів, Ринок ч. 10.) і там у канцелярії дир. Семена Маґаляса, в присутности П. Петрика, такого ж другого просвітянського діяча, я одержав не тільки пораду, що й як робити, але і рекомендацію на святоюрську гору до митрополита Кир Андрея, де все полагоджено якнайкраще.

Одначе не про цю подію з перед 50 років я хочу писати. Вона тільки тоді допомогла мені запізнати людину, яку я хочу тепер пригадати нашій громаді, що вона живе між нами призабута, цікавиться нашим громадським і політичним життям і заслуговує на те, щоб на передодні 92-го року життя згадати про її працю в минулому.

• • •

В Енциклопедії Українознавства, т. 4 стор. 1427, читаємо: Маґаляс Семен (1885), культурно-освітній діяч, сотник Української Галицької Армії, співпрацівник Державного Секретаріяту Військових Справ ЗУНР, 1920 року начальник відділу закордонних зв'язків Головного Управління Генерального Штабу УНР, один із засновників УВО, політичний в'язень. З 1922 р. директор організаційного апарату Головного Виділу товариства „Просвіта" у Львові. Друковані праці: „Порадник для освітників" (1935) і статті на культурно-освітні та організаційні теми. Тепер у ЗСА. Стільки в ЕУ.

Дещо більше інформацій знаходимо про С. Маґаляса в збірнику „Винники, Звенигород, Унів та довкільні села", у статті Михайла Влоха. Ось короткий перегляд життя і праці С. Маґаляса.

С. Маґаляс народився 17 травня 1885 року у Винниках, коло Львова в Західній Україні. Батьки, досить заможні хлібороби, післали сина до Академічної гімназії у Львові, яку він закінчив іспитом зрілости в 1906 році.

Починаючи з шостої кляси гімназії, він пробує сам на себе зарабляти, приймаючи працю у вечірніх годинах в Українському Педагогічному Товаристві, пізніше відоме п. н. „Рідна Школа". Там дістав першу заправу громадської праці під рукою таких діячів, як о. шамбелян Чапельський, о. Т. Лежогубський, Константина Малицька, д-р Михайло Коцюба та інші.

У 1908-9 рр. С. Маґаляс відбув однорічну військову службу при 24 полку австрійської армії у Відні. За дозволом коменданта полку він організує перший курс для неграмотних вояків. Це початок його самостійної просвітньої праці.

Вернувши з війська, С. Маґаляс продовжує свої правничі студії на львівському університеті, а рівночасно включається в працю Просвітньо-Організаційної Комісії Т-ва „Просвіта". Кожний член комісії мав обов'язок опікуватися кількома філіями „Просвіти". Незалежно від того він їздив у підльвівські села з популярними доповідями з української історії і літератури. Був навіть головою філії „Просвіта" на львівський повіт, а також інструктором руханкової групи молоді в „Соколі". У студентському житті належав до засновників Правничої Секції при Академічній Громаді у Львові. Разом із Осипом Навроцьким і В. Ґадзінським їздив до австрійського Міністерства Освіти у Відні в справі українського університету у Львові.

С. Маґаляс короткий час учителював у господарській школі в Милованні коло Товмача. Викладав історію, географію та інші загально-освітні предмети. Маючи добру опінію з господарської школи, д-р Є. Олесницький запрошує С. Маґаляса до співпраці в новозаснованім Крайовім Т-ві „Сільський Господар" в характері інспектора-організатора. Тоді він об'їхав цілу Галичину та основно запізнався із життям нашого села, для якого хотів присвятити своє життя.

На тій роботі застала його Перша світова війна в 1914 році. Як старшина, четар резерви, був зараз мобілізований. Війну закінчив ступнем сотника (капітан австрійської армії).

• • •

По розвалі Австрії С. Маґаляс голоситься до Української Галицької Армії в Тернополі, де перебував тоді Військовий Секретаріят (Міністерство). Сотник П. Бубела, заступник міністра, призначив С. Маґаляса референтом озброєння. За згодою Головного Отамана С. Петлюри, С. Маґаляс постачав 100,000-ну УГА зброєю і амуніцією з військових магазинів Наддніпрянської України, одинокого тоді джерела нашого озброєння. У Галичині таких магазинів не було. Коли цю референтуру, по вичерпанні запасів зброї і амуніції в Україні, зліквідовано, С. Маґаляса, О. Луцького і князя Василя Вишиваного (Габсбурґа) приділено до Головного Штабу С. Петлюри, де він був спершу заступником, а пізніше начальником закордонного відділу. Відтак міністер військових справ УНР, полковник Володимир Сальський, іменував Маґаляса начальником Мобілізаційного Відділу. При Головній Управі Генерального Штабу С. Маґаляс перебував до лютого 1921 року, тобто до часу, коли польський уряд зрадив Головного Отамана і Армію УНР інтернував, а надії на допомогу альянтів не було ніякої.

С. Маґаляс вертається до Львова, щоб далі продовжувати боротьбу за волю України, але вже не зброєю, але просвітньою працею.

• • •

У місяці лютому 1922 року С. Маґаляс перебирає обо'вязки директора канцелярії Головного Т-ва „Просвітою" над розбудовою українського культурного життя в Галичині.

Попри свою щоденну працю в „Просвіті", С. Маґаляс був ще активиним членом Молодої Громади, „Рідної Школи", „Сокола" та багатьох інших товариств і організацій у Львові, не забуваючи і про свої Винники.

Друга світова війна і окупація Галичини большевиками у вересні 1939 р. не тільки припинила діяльність „Просвіти", але всі її надбання по вандальському знищила. С. Маґаляс, в тому часі, з конечности, перейшов на працю до Шкільної Кураторії на Львівську Округу, а пізніше працював як начальник постачання на Політехніці у Львові.

• • •

За німецької окупації Галичини, в перших місяцях, українці зорганізували власну українську управу міста з проф. Юрієм Полянським на чолі, а Семен Маґаляс був секретарем цієї міської управи. Вона перебрала управу міста зараз як тільки большевики опустили місто. Відтак управу міста перебрали німці, а С. Маґаляса залишили начальником 4-ої дільниці міста — всіх дільниць у Львові за німців було 11.

Під кінець війни, німці, відступаючи зі Львова, вивезли С. Маґаляса з його дружиною до Німеччини працювати робітником у фабриці.

По закінченні Другої світової війни С. Маґаляс з дружиною залишилися деякий час у Німеччині, а в 1949 р. виїхали до ЗСА, до Нюарку, де живуть обоє до сьогодні.

Зачуваю, що С. Маґаляс написав спогади із свого дуже цікавого життя, які напевно будуть видруковані, як важливий історичний причинок до наших державнотворчих змагань у Галичині в першій половині XX століття.

У С. Маґаляса прошу вибачення за цю самовільну і дуже поверхову згадку про його довголітню працю, до чого спонукала мене його святочна картка. А ця згадка може спонукає когось із близьких його співробітників написати більше і повніше про С. Маґаляса, бо він своєю працею на це заслуговує.

(Закінчення на стор. 6-ій)

З діяльности ЛМКлюбу в Ню Йорку

Конгрес психіятрів в Гонолюлю

Учасник психіятричного конгресу в Гонолюлю в характері члена міжнародних організацій для захисту політичних в'язнів, Роман Купчинський, мав цікаву доповідь про цей конгрес у п'ятницю,14 жовтня м.р., в Літературно-Мистецькім Клюбі в Ню Йорку.

Як відомо, цей Конгрес, у якому взяли участь понад чотири тисячі лікарів-психіятрів з усього світу — засудив окремою резолюцією Совєтський Союз за зловживання цією ділянкою лікарської науки для поборювання своїх власних громадян політичних противників так зв. „дисидентів'', яких примусово саджають в лікарні для психічно хворих, з метою повної умової ліквідації невигідних для себе критиків режиму.

У своїй доповіді доповідач пригадав давні царські подібні злочини, згадати б історію філософа-публіциста Чаадаєва, про якого сам цар поставив „діягнозу'', що він божевільний за його правдиві думки і переконання висловлені у „Філософічних Листах''. Також за часів одного з найбільших світових злочинців Сталіна-Джугашвілі саджали інакомислячих до психушок, коли незручно було робити прилюдний процес. Такі злочинні практики здається притаманні всім режимам московських сатрапів включно з кремлівськими верховодами.

Вже на попередньому конгресі в Мехіко, Володимир Буковський переслав на Захід документи серед яких були теж „психіятрічні експертизи'', що вказували на явне зловживання психіятрії для поборювання дисидентів. Буковський назвав ці документи новою психіятричною хворобою в совєтах — „опозицією''. На підставі його свідчень в психіятричних заведеннях знаходилось до 200 людей, насильно туди запроторених — із цього до 60 українців. Зібравши ті й інші матеріяли про такі зловживання і так званих совєтських „лікарів'' на чолі з „академіком'' Снєжнєвським і Морозовим, англійські лікарі-психіятри видали книжку з доказами таких злочинів та про терор також у ділянці психіятричних злочинних практик.

Міжнародна організація „Амнести'', мавши в руках ще більше доказів, подала до відома, що такі ганебні практики поширились у всіх комуністичних державах. На конгрес приїхав Леонід Плющ — його правдиві переживання і звідси свідчення на пресових конференціях в Гонолюлю у великій мірі причинилися до засудження совєтських злочинних практик. Цей засуд треба також завдячувати англійській, австрійській і новозеляндській психіятричним асоціяціям, що вийшли на форум конгресу з тією резолюцією. На конгресі був присутній лікар-психіятр, що провіряв фізичний і умовий стан Плюща зараз після приїзду його до Відня, стверджуючи понад всякий сумнів, що він вповні умово здоровий, лише фізично в тому часі був дуже виснажений.

На конгресі виступила теж як свідок лікар-психіятр д-р Война́нська, що є тепер на заході, а яку звільнили з праці в ленінградськім заведенні для умово хворих лише за те, що не погоджувалась з дико́винними практиками нищення людей з допомогою психіятрії. Вона на відкритій залі в присутності понад півтори тисячі психіятрів розкрила ті злочинні практики. Не було тоді видно на залі совєтських делегатів, що прислали листа, що не будуть брати участи у протисовєтських виступах. Совєтська делегація була досить скромна числом у порівнянні до інших держав — заледве 30 делегатів, зате вони всі були стовідсотково згідні з „академіками'' Снєжинським і Морозовим на чолі.

У противагу — на совєтській пресовій конференції совєтчики сказали журналістам, що прибули на конгрес виключно в гуманних цілях для обмірковування нових способів лікування умово хворих, при чому не забули оплювати Плюща, Григоренка й інших, називаючи їх божевільними.

Після засуду совєтських практик американська делегація вимагала обрання спеціяльної комісії, завданням якої буде слідкувати за злочинними діями психіятрів, щоб відповідно реагувати на такі практики. Таку комісію обрано 120 голосами проти 60.

На конгрес приїхали теж відпоручники „Смолоскип-у''. Вони також привезли багато своїх матеріялів, що їх роздавали делегатам. Доповідач не вірить, що після засуду цієї злочинної практики вже її не буде; з їхніх промов, повних неприхованої злоби і наклепів, відчувалось, що вони будуть далі робити те, що захочуть, не рахуючись з ніякими засудами.

На окремій пресовій конференції французької делегації виступав Л. Плющ, на якій просив делегатів заступитися за лікарем Плахотнюком, замкненим на наказ совєтського уряду в домі божевільних. Після покінчення цієї цінної доповіді, розвинулась дискусія і запити, в яких взяли участь: Щурова, Гринів, ред. Кучер та інші.

Голова Клюбу щиро подякував п. Р. Купчинському за цікаву розповідь, до чого теж прилучилась численна авдиторія.

Гості з Европи в ЛМКлюбі

У п'ятницю 21-го жовтня 1977 р. Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку вітав на своєму вечорі милих гостей з Мюнхену — Наталю Наталенко і д-ра Володимира Маруняків, що приїхали на деякий час до Канади і ЗСА. Користаючи з їхнього побуту в Ню Йорку, ЛМКлюб запросив д-ра Маруняка поділитися з тутешньою громадою своїми відомостями про залишки української еміграції в Европі, а Наталю Маруняк дати концерт українських пісень.

Вечір відкрив маестро Степан Крижанівський, представляючи обоїх гостей. Д-р Маруняк студіював у Празі, Берліні, Парижі, Мюнхені та в Українськім Університеті, де докторизувався. Тепер працює в радіо „Свобода''. Знову ж п-ні Маруняк часто виступає на сцені чи в радіо зі співом українських пісень. Вона співала на великих патріярхальних святкуваннях в Римі.

Після масового відпливу української еміграції 1949/50рр. з Европи, — почав свою доповідь д-р Маруняк, — і переселення на інші континенти, в Західній Німеччині залишилось небагато українців. Залишились хворі, яких не приймали чужі держави, люди старшого віку, або ті, що мали постійну працю. Всіх таких емігрантів, що залишились в Европі разом з новим поколінням не буде більше ніж 75 тисяч осіб. Таки найбільше залишилось їх в Західній Німеччині.

Не є вже тією самою Европа, що колись була; сьогодні всі европейські держави мають свої клопоти і проблеми, як безробіття, зростаючі кошти прожитку, обезцінення гроша чи важкі політичні справи. Все ж таки українська еміграція у всіх тих державах, де проживає, не розплилась в чужому морі, живе, працює і старається якнайдовше затримати своє українське обличчя. На видному місці треба поставити українську еміграцію в Німеччині, головно в Баварії, та інтенсивну науково-видавничу діяльність Українського Вільного Кніверситету біля якого гуртується наукове життя, видавництва, друкарня, професори і асистенти того ж університету тощо. В Австрії, головно у Відні, де колись жило багато українців, залишилось їх небагато; мають там свою церкву св. Варвари, при якій існує славний хор проф. Гнатишина, що його часто запрошують тамтешні католицькі церкви, а також пароха цієї церкви відспівати Службу Божу в нашім обряді. В Англії є досить численна українська еміграція, в більшій частині фабричні робітники або на іншій фізичній праці. Умових робітників — небагато. Діє тут загально знаний хор під дириґентурою Ярослава Бабуняка, що часто дає концерти і здобув перше місце на конкурсі етнічних хорів в Англії; працює танцювальний гурток „Орлик'', що теж має свою славу Тут друкуються всі видання АБН.

У Франції живе невелика українська колонія в Парижі, а також в містечку Сарселі, де знаходиться велика бібліотека і де працює проф. д-р В. Кубійович зі своїм штабом при редакції енциклопедії. Є ще невеликі поселення українців в Бельгії і Голляндії, згадати б славний хор д-ра Антоновича, що гостював і в Ню Йорку.

Місто Рим в Італії під теперішню пору є визначним нашим релігійним і науковим центром з досить численною української групою, що скупчується біля Українського Католицького Університету, Протоігуменату оо. Василіян, оо. Студитів і новоствореної української католицької парохії. Туди приїжджають прогульковці, найбільше в літніх місяцях, або більшими групами на святкування чи ювілеї, також прибуває українська академічна молодь для додаткових студій в ділянці українознавства, користуючись бібліотеками Університету і оо. Василіян.

Українська еміграція у всіх краях не зложила рук, вона створила багато культурних вартостей, що мають свою вагу і ціну. Вона могла б створити може й ще більше таких надбань, але брак відповідних фондів на це, не дозволяє.

Після покінчення І-ої частини вечора, від імени Управи Клюбу маестро крижанівський подякував доповідачеві за змістовий доклад.

У другій частині програми Наталя Маруняк відспівала українські настроєві пісні і романси: „Ми підем де трави похилі'' — слова Малишка, музика Майбороди, „Тихий смуток смерек'' — сл. Ткача, муз. Білаша, „Осіннє листя'' — сл. Павличка, муз. Білаша, „Подай крилята'' — сл. Лупія, муз. Білаша, „Цвітуть осінні тихі небеса'' — сл. Малишка, муз. Білаша, „Три поради'' — сл. Рибчинського, муз. Шамо, „Мамині руки'' — сл. Ткача, муз. Білаша. „Каштани падають'' — сл. Ткача, муз. Білаша.

Останні дві пісні проспівала співачка на настирливі домагання присутніх гостей, яким її спів при мистецькій інтерпретації мелодійних настроєвих пісень слухачам дуже подобався. При цьому треба підкреслити знаменитий акомпаньямент пяніста Лева Стругацького, що також причинився до повного успіху музичної частини вечора. Від Управи Клюбу щиро подякував виконавцям програми вечора маестро Крижанівський, обдаровуючи співачку китицею живих рож, під гучні оплески авдиторії.

Б. Б.

Концерт хору „Думка" в Чікаґо

Українська громада щиро вітала хор „Думка". Заля школи Гопена була переповнена. Концерт почався привітом материньому хорові від „Молодої Думки" в Чікаго піснею „Веселий вітер" композитора І. Дунаєвського під орудою Надії Савин при фортепіяні Марта Стадник.

Спонзори гостинного концерту хору „Думка" з Ню Йорку:Дитячий хор „Молода Думка'' і всі хори м. Чікаго.

Ось звучить „Да воскреснет Бог" — Концерт XXXIV Д. Бортнянського у виконанні хору „Думка". Приємно й одночасно хвилююче вразив мене прекрасний, м'який, багатий барвами звук хору. Відразу можна відчути великий контакт дириґента з хором.

Саме тут мені б хотілось сказати кілька слів про дириґування. Про жаден з видів музичного мистецтва немає, здається, таких суперечливих думок, як про дириґування. Одні вважають, що дириґування — це зовсім не мистецтво, що його немає потреби вчитися, а можна, ставши перед хором, обмежитися самим тактуванням чи метрономуванням.

Дириґування — таке саме мистецтво як спів, чи гра на інструменті. Дириґент мусить знати ґрунтовно науки гармонії, поліфонії, історії музики, відомості про людський голос. За допомогою доцільних і пластичних жестів рук та відповідного виразу обличчя передавати учасникам хору внутрішній зміст твору, його характер.

Правильно взяте темпо є запорукою доброго виконання твору. Дириґент хору — Семен Комірний дириґує скромно і виразно. Жест у нього точний і пластичний. Програма концерту цікава. Багато творів виконується „а капеля", що дуже цінне. Хор співає інтонаційно чисто, з доброю дикцією, контрастною динамікою.

Я не буду детально зупинятися над виконанням кожного твору, але про окремі мені хочеться сказати.

В „Гаґілці'' С. Людкевича поєднані дві пісні, контрастні за характером. Протиставлення легкої танцювальности і плавности дає основу для створення яскравої картинки життя. Твір виконано дуже добре, з доброю дикцією, динамікою, інтонаційно чисто. Дуже цікавий акомпаньямент твору який прозвучав виразно.

„Тече вода в синє море'' Б. Лятошинського, слова Шевченка. Це чудовий твір, який вимагає великої наполегливої праці, був виконаний на високому професійному рівні. На тлі остинато басів („тече вода — тече вода''), то злітають високо вгору, то затихають дзвінкі поспівки сопрано і альтів (...а журавлі летять собі по той бік ключами). У виконанні вражає досконале об'єднання епізодів в одне ціле, щільний зв'язок між окремими фразами, реченнями, періодами. Водночас вирінали схвильовані мотиви сумної інтонації „Шука козак свою долю, а долі немає'', або „куди ти йдеш не спитавшись''.

Пісня „Чотири воли пасу я'' А. Кос-Анатольського, солістка п. Турянська-Ромео, написана зокрема вдало композитором набула широкої популярности в Україні. Приваблює глибоким ліризмом щирістю почуттів. Її чарівна тужлива мелодія переносить нас в зелені Карпати, на широкі полонини, гірські простори, де сама природа настроює на щирість та безпосередність.

Ритмічна структура мелодії із зупинками на початку та в кінці фраз, часта зміна метра створюють враження своєрідного „рубато'', вимагає від соліста і хору великої уваги, вирозуміння, досконалого знання твору. Зміст твору був добре переданий солісткою Турянською-Ромео. Зокрема цікаво прозвучав твір „Болєро'' Сен-Санса. У виконанні слід підкреслити: стрункість ансамблю, відточеність всіх динамічних та звукових нюансів, а також звукову елястичність і темброве багатство.

Добре був виконаний твір А. Вахнянина „Садок вишневий коло хати'' на слова Шевченка.

Закінчився концерт твором „Верховино світку ти наш'' обробка Д. Задора.

Концерт пройшов на високому мистецькому рівні, хоча хористи, а зокрема солісти були перевтомлені далекою дорогою.

Можливо, що слід би звернути увагу на деякі зміни в окремих творах в тексті, але це вже справа дириґента, а найбільше окремих редакцій, які дозволяють собі вносити зміни в тексти пісень.

Своєю наполегливою працею хор „Думка'' приносить велику насолоду людям, які так люблять українську пісню.

Христина Ковальська-Рущицька

Отець крилошанин Іван Прокопович, пластовий капелян відійшов у вічність

У неділю 13-го листопада 1977 -го р., на 71-му році життя, ненадино покинув цей світ о. крилошанин Іван Прокопович. Пластун, ще із 1920-их років, як тільки вперше, по Визвольних Змаганнях Українського Народу за свою незалежність, Український Пластовий Улад — відновив свою дію. Ще, як гімназійний тоді учень львівської середньої школи почав своє пластування. І не переставав бути пластуном, навіть і тоді як одягнув священичу рясу і був ним аж до кінця свого трудолюбивого життя. Часто на пластових імпрезах, зустрічах, З'їздах одягав на себе пластовий однострій, із традиційним Байден- Пауелівським скавтським капелюхом Спочатку вписався до полку ім. Петра Конашевича-Сагайдачного у Львові при Академічній гімназії і був скарбником у своєму гуртку. З перенесенням Академічної гімназії на вулицю Льва Сапіги, куди перейшла теж і його пластова частина, філія одначе тієї гімназії залишилася дальше в Народному Домі, при якій постав новий пластовий полк ім. Князя Льва.

Отець Іван став членом його,приділений до гуртка „Пугач'',в якому виконував різні обов'язки:писаря, містопровідника,а то займав пост провідника гуртка.

Пізніше у вищих клясах тієї ж самої гімназії о. Прокопович перейшов вже на водне пластування, з дії якого зродилися пізніше „Чорноморці". Відбував з морськими пластунами водні пластові табори в Монастирці над Дніпром. В Духовній Семінарії у Львові продовжував інтенсивно своє пластування і був гуртковим пластового гуртка питомців-теологів. Тільки в час розв'язання Українського Пластового Уладу польською владою мав коротку перерву у формальному пластуванні, але він пластуном не переставав бути.

В часи великого лихоліття, політичної діяспори, по другому відновленні Пласту знову себе верифікує і стає зв'язковим та станичним в Пластовій Станиці в Байройті в Німеччині й тоді включається в життя куреня Пластунів Сеніорів „Лісові Чорти'',що часто викликувало велике здивування у церковній ієрархії і тому о. Іван старався з церковними достойниками, як теж і на проповідях не називати свою приналежність до „чортівської фамілії'' повною назвою, а скорочував її до літер „Л. Ч." Робив це із своєрідним гумором, що надавало його розмовам романтичного чару. В Байройті,крім душпастирського обов'язку завідувати парохією,пластових занять включився о.Іван у громадське русло,кооперативну дію та став членом Учительського Збору при місцевій гімназії.

В Детройті, від часу свого переїзду з Німеччини 1949-му році, щиро віддався праці у Пластовій Станиці та Осередку Праці Пластових Сеніорів. Займав пости у Станичній Раді, Номінаційнех комісіях тощо. Виконував солідно всі справи, які на себе приняв, вчащав по змозі на сходини, ватри, табори та відвідував всі більші святкування. Пласт вносив кількакратно до церковних властей, щоб о. Івана приділили до Пласту, як пластового капеляна, узгляднивши його великі заслуги для Пласту. І дійсно в 1960-их роках це і здійснилося. Отець Іван Прокопобич став пластовим капеляном. В той же час Станиця в Детройті побудувала на своїй оселі „Зелений Яр" — пластову Каплицю. Пластова молодь безмежно раділа з того приводу, що дістала свого пластового капеляна, священика-пластуна від юнацького віку. Отець набожно відправляв Святі Літургії, був духовним дорадником багатьох молодих душ, які приходили до нього, виголошував проповіді, над якими дуже старанно працював.

Повертаючись ще в минуле, перед його номінацією на капеляна і перед будовою пластової каплиці, на короткий час церковна адміністрація переносить його до Ютики, Н. Й., де він однаково вірно присвятив свою енергію і вмілість в будові нової парохії та будові тамтешньої церкви. Але св.о.Іван поновно з'являється в Детройті й, так якби це було вчора, що він залишив Детройт, включається з новими вмілостями, з тою самою любов'ю в детройтське життя. Одначе, його першим і головним завданням було організувати нову парохію в сусідньому місті Детройту-захід-Дірборні. До цього діла св. о. Іван і приступив.Маючи вроджені здібності вести прикладно церковну адміністрацію (походив із старинного священичого роду, батько був священиком) досягнув великого успіху. Вміжчасі вмирає його дружина, що і призвело його до гіркого болю, який не покидав його до останніх хвилин життя. Одначе і далі ставав до праці гідно, як вроджений аристократ і аристократ духа до Богом - покликаного діла, вислідом чого стала гарна будівля-церква св. Архистратига Михайла в Дірбоні. Парохіяни полюбили його. Поважали його гарну поведінку, пильність, педантність і правдомовність і відвідували церкву та слухали уважно його проповідей. Між тими обов'язками св. о. Іван виконував душпастирські послання взяті добровільно на себе на оселі „Зелений Яр'', завідуючи Пластовою Каплицею. А як в нього були якінебудь перешкоди: паломництво до вічного міста Риму, або тоді, як його парохія св. Михайла звеличувала свої свята — висилав на „Зелений Яр" свого заступника. Дбав, щоб пластова оселя, а в першій мірі пластова молодь не залишалася без духовної опіки. Був обов'язковий, товариський, часто з дозою дружнього жарту та незвичайно витонченого відчуття гумору без найменшої злоби і такий же самий тон був у його розмовах. Любив дуже товариство. І від перших днів переїзду до Детройту на постійне перебування любив мати у себе гостей. Не любив самоти, яка йому припадала долею кількома наворотами. Самота в Ютиці, бо там приходилося йому бути без родини, а потім наступає ще раз вона, ота ненависна самота: дружина покинула цей світ, син в Каліфорнії, а мати коло другого сина лікаря або і в доньки Рисі в Торонто. Створив він своє коло приятелів. І почалися святкування його ім'янин на св. Івана Богослова. На ці ім'янини приходили окремо запрошувані гості, яких він любив, очевидно які його поважали, шанували і відповідно це оцінювали. Спочатку ці приняття ім'янинові були малочисленні. Відбувалися у вітальні дому, який служив за канцелярію парохії. 10-15 осіб. А потім стали традицією. І число присутніх доходило до ста осіб у вибудованій залі церкви св. Михайла. Гості проводили дружньо час на творчих розмовах, співали пісні, грали на фортепіяні, одні розважалися розмовами,а інші гострими дискусіями громадського жанру.Тоді родилися нові ідеї,нові пляни.Останні такі ім'янини відбулися 25-го вересня 1977-го року. Св. о. Іван радів тим. Жив тим. І часто зворушений до глибини душі промовами, заввагами щиросердечно дякував гостям що прийшли. По останньому принятті розіслав навіть багатьом на пам'ятку свою фотографію прочуваючи свій близький відхід у засвіти. Не буде більше ім'янин в отця крилошанина Івана Прокоповича. Не буде більше гостей. Вже свої ім'янини справлятиме в колі райських янголів на небесному небосклоні у вічній тиші і радощах.

В цю незнану смертним людям дорогу відпровадили його вірні,пластове братерство і духовенство. Покійний о. Іван лежав у своїй церкві. Кожного ранку відправлялися Служби Божі, а в четвер увечері Панахида за душу Покійного, яку зорганізувала і брала в ній участь Пластова Станиця, а в п'ятницю відправлено Архієрейську Службу Божу і Панахиду з участю єпископа та всього духовенства.

В суботу 19-го листопада м. р. відбувся величавий похорон, який відійшов на цвинтар 10-та миля і Телеграф, де вже від кількох років жде на нього його подруга життя.

Михайло Бажанський

Ювілейні річні збори 163 Відділу УНС „Єдність" в Філядельфії

Філядельфія, ПА (с. г.). — Тут в неділю, 15-го січня ц. р. в залі Дому Окружного Комітету Філядельфійської Округи відбулися ювілейні Річні збори 163-го Відділу Т-ва „Єдність''. Збори відкрив і, на пропозицію зібраних, ними проводив голова Відділу Яким Козел, а обов'язки писаря сповняв секретар Відділу Теодор Дуда.

Відкриваючи збори, голова Відділу привітав всіх присутніх членів на залі, також головного організатора УНС Степана Гавриша і касира Окружного Комітету Івана Данківського, а відтак зарядив відчитання порядку нарад, який прийнято одноголосно. З черги секретар Теодор Дуда відчитав протокол з Річних нарад з 1977 року, який був прийнятий без поправок. Відтак згідно порядку нарад приступлено до звітів членів уступаючої управи і Контрольної Комісії. Голова Яким Козел в своєму звіті заявив, що звітовий рік закінчено з великим успіхом тому, що завдяки гармонійній співпраці членів Управи, а головно Теодора Дуди і пані Катрусі Семен придбано 55 нових членів. За його словами це вперше в історії Відділу, що на протязі одного року придбано таке поважне число нових членів. Відтак він поінформував про це, що основоположник 163-го Відділу Степан Гвіздь, який оснував Відділ 28-го листопада 1918 р. хворий і тому його немає на зборах, але він передає привіт усім учасникам ювілейних зборів. Запрошений до звіту секретар Відділу Теодор Дуда коротко поінформував про загальну працю Відділу напротязі цілого року. За його словами членських вкладок для УНС зібрано понад десять тисяч долярів, а придбаних 55 членів забезпечено на загальну суму 93.000 долярів. За придбання 55 нових членів він висловив також подяку членам Управи, що їм допомагав в організаційній кампанії. Він також поінформував про це, що двоє молодих студентів — членів Відділу отримали стипендію від УНСоюзу, а саме Василь Хромяк 100 дол. і Олена Гричинська 100 дол.. Згадав секретар і про це, що 5-ох членів отримали допомогу для хворих,членів не втрачено, бо напротязі звітового року ніхто не помер. Тому, що касир Відділу Микола Лишак був перешкоджений і не міг взяти участи в нарадах, то його звіт відчитав голова, а відтак попросив до звіту голову Контрольної Комісії Михайла Паласюка, який заявив, що Контрольна Комісія провірила все книговодство і ствердила, що Теодор Дуда є зразковим секретарем і тому голова цієї Комісії поставив внесок на уділення уступаючій Управі абсолюторії з признанням за гарну працю. З черги відбулася дискусія в якій слово забирали пані: Марійка Ільницька, Стефанія Терлецька, Катерина Семен і Ніна Волчаста. Відповідь на заторкнені справи дали Степан Гавриш і Яким Козел. Відтак приступлено до вибору нової Управи на 1978 рік, яку по короткій дискусії обрано в складі: Яким Козел — голова, Микола Лишак — заступник голови, Теодор Дуда — секретар, пані Марійка Ільницька — заступник секретаря і пані Катруся Семен — касир. Контрольну Комісію очолив Михайло Паласюк як голова, а на членів обрано пані Ніну Волчасту і пані Стефанію Терлецьку.

Опісля головний організатор Степан Гавриш склав подяку і гратуляції за „чудо'', якого доконала Управа в звітовому році, а саме придбання 55 членів. За його словами це була праця „тіму'' цілої Управи, яка поставила собі за завдання напротязі одного року придбати 50 членів, а придбали аж 55 членів, забезпечених на так поважну суму — 93.000 долярів. Відтак він звернув увагу на це, що 1978 рік, є ювілейним роком 163 Відділу, а саме — 60-річчя заснування Відділу. Він також коротко поінформував про загальні досягнення цілости УНСоюзу в 1978 році. Відтак від Окружного Комітету Філядельфійської Округи наради вітав касир Іван Данківський, який висловив признання за успішну організаційну працю усім членам Управи.

По Річних нарадах відбулися звичайні місячні збори під час яких обрано Якима Козела делегатом на 29 Конвенцію УНСоюзу, а його заступником — пані Катрусю Семен. Відтак голова подякував усім за участь в зборах, подякував за довір'я в імені обраної Управи і запросив присутніх до перекуски, під час якої дальше продовжувано дискусії на союзові теми, а з уваги на те, що це була святочна пора, учасники гостини відспівали ряд традиційних колядок.

Вечір на пошану Слуги Божого Андрея у Вашінґтоні

Заходом Союзу Українських Католиків в Америці „Провидіння", 222-ий Відділ ім. Митрополита Андрея Шептицького у Вашінґтоні, Д.К., відбувся у неділю, 6-го листопада 1977 р., в залі української католицької семінарії св. Йосафата, Святочний Вечір на пошану покровителя Відділу.

Програму відкрив о. Йосип Денищук, ЧНІ, коротким словом в українській і англійській мовах і попросив о. митрата Василя Макуха, ректора Духовної Семінарії, провести беатифікаційну молитву. Після цієї молитви мгр Богдан Скасків, голова Відділу „Провидіння", прочитав обширну та змістовну доповідь про життя і многогранну пастирську діяльність нашого князя Церкви.

Не менше цікаве було й коротке „Слово'' про Владику Сотера Ортинського, основника Союзу Українських Католиків „Провидіння", що його прочитала з молодечим ентузіязмом англійською мовою Мері Елен Кіс, голова Ліги Української Католицької Молоді філядельфійської архидієцезії.

З черги Дозя Пацлавська віддеклямувала поезію Лесі Храпливої „Митрополит наш Владика".

Програма Вечора включала теж вокально-музичну частину, що її підготовила директор Відділу Українського Музичного Інституту у Вашінґтоні О. Сушко-Наконечна. Музична частина почалась піснею М. Фоменка „Молитва за Вітчизну" у виконанні гуртка молоді в складі: Мері Елен Кіс, Софійка Наконечна, Іванка та Наталка Сокіл і Дарія Терпак. Слідували фортепіянові соля, сольоспіви і співочі дуети молоді. Виконано твори В. Барвінського, М. Любарського, В. Косенка, Д. Січинського і С. Людкевича. Присутні гості сердечно вітали кожну точку юних виконавців і не щадили признання молодим адептам мистецтва.

Програма Вечора закінчилася співом пісні „Благослови всім Ісусе милий" „Як же Ти Славний Господь в Сіоні'', яку відспівав цілий гурток молоді разом з усіма присутніми на залі.

Фортепіяновий супровід до всіх співочих точок був у руках проф. О. Сушко-Наконечної.

Н. Н.

Борис Бачинський і д-р Орест Попович поділили першість УСЦАК-у в шахах

В цьогорічному турнірі за індивідуальну першість Української Спортової Централі Америки й Канади в шахах, що його провів УСО ,,Тризуб'' Філядельфія в днях 25-27-го листопада, м.р. спільний чемпіонат здобули Борис Бачинський ,,Тризуб'', Філядельфія і д-р Орест Попович, ,,Чорн. Січ'', Нюарк маючи однакове відношення точок, по 5;І Турнір проводився швайцарською системою в шістьох кругах. Співпершуни виграли по 4 партії і по 2 зремісували, включно між собою в останньому крузі. Бачинський і Попович поділили по-рівному між собою суму перших двох на город 250 і 125 дол. Вони внедовзі розіграють між собою матч із чотирьох партій,щоби устійнити абсолютного чемпіона українців Америки й Канади та власника чаші УСЦАК-у в рр. 1975 і 1976, а Попович в рр 1966-1968 і в 1972. Трете місце і нагороду в сумі 75 дол. здобув проф.

Степан Попель з Норт Дакоти /4,5/. Дальше слідували: 4. С. Новаківський, ,,Тризуб'', Філяд. /4/. 5-9 Іподілене/ інж. Л. Блонагович, ,,Чорн. Січ'', Нюарк, В. Дзера, ,,Україна'', Торонто, Д. Кулик, ,,Чорн. Січ'', Нюарк, Б. Миндюк, ,,Україна'', ТОронто і Б. Степаненко, ,,Україна'', Торонто, /по 3/. 10-13 /поділене/ д-р Ю. Колтун, ,,Тризуб'', Філяд. Б. Кутко, ,,Тризуб'', Філяд., Б. Назарко, ,,Україна'', Торонто і інш. З. Шпон, Тризуб'', Філяд. /по 3/. 14. Т. Гарас, ,,Україна'', Торонто /2/.поділене/ Л. Бойко і Ю. Луцишин, оба ,,Тризуб'', Філяд. та Й. Похмурський, ,,Україна'', Торонто. /по 2/. 18. Р. Блонарович, Честер, Па. /1/. О. Коцюба, Українська Централя'', Пассейк /1/. 20. О. Крих. ,,Тризуб''. Філяд. /0/.

Нагороду для юньйорів в сумі 50 дол. отримав Р. Блонарович.

Цьогорічний чемпіонат українців Америки Й Канади був чи не найсильнішим з усіх, якшо взяти під увагу участь аж п'ятьох українських майстрів, колишніх чемпіонів УСЦАК-у /Бачинський, Блонарович, Дзера, Попель, Попович/. Приємно було вітати в ньому заслуженого ветерана українських шахів і колишнього українського першуна ще з Рідних Земель, проф. Попеля, що потрудився прибути аж з Норт Дакоти. Не дописала лише скількість учасників, зокрема тому, що не прибули сподівані змагуни з Клівленду, Рочестеру та інших шахово активних осередків. Турніром проводив Ланковий Шахів УсЦАК-У, П. Миндюк з ,,України'', Торонто і мгр Субтельний з ,,Тризуба''. Під кінець турніру господарі, УСО ,,Тризуб'' влаштували для учасників обід, на якому промовляли Голова ,,Тризуба'', Роман Савчак і проф. Степан Попель. Спонзорами для грошових нагород були; Усо ,,Тризуб'' Філядельфія, УНСОЮЗ і П. Богдан Миндюк з Торонта, Лінка Шахів висловлює Їм всім подяку.

О. П.

Загальні Збори Пластової Станиці в Ню Йорку

20-го листопада 1977 р. в приміщенні Пластового Дому відбулися 29-ті Загальні Збори Пластової Станиці в Ню Йорку.

Станична, пл. сен. Ірина Куровицька, відкриваючи Загальні Збори попросила приявних до молитви, а потім відспівано пластовий гимн. На її внесок збори вшанували хвилиною мовчанки пам'ять членів Станиці і Пластприяту, що відійшли у вічність у звітовому році.

До Президії Збори вибрали пл. сен. Павла Дорожинського на предсідника та пл. сен. Ольгу Кузьмович на секретаря. Предсідник привітав приявних на залі голову ГПБ, пл. сен. Романкова, голову КПРади пл. сен. Евстахію Гойдиш та членів КПстаршини пл. сен. Ігора Сохана і пл. сен. Володимира Свинтуха. Пл. сен. Ігор Сохан склав привіт від КПС. Рівнож привітав пл. сен. Ярослава Падоха, як голову НТШ, пані Ірину Цегельську голову Пластприяту пл. сен. Вячеслава Вишневського, голову Пластової Фундації.

Предсідник з черги відчитав протокол нарад, які Збори прийняли без змін.

На внесок вибраної Верифікаційної Комісії Збори прийняли протокол попередніх Загальних Зборів з тим, що відчитано тільки резолюції.

Станична у доповненні свого звіту подала приявним осяг на останні Орликіяді. Перше місце у загальному точкуванні і перше місце за експонат здобув 2-ий Кур. УПЮ ім. Лесі Українки. Гетьманівною вибрано членку 2-го Кур. пл. вір. Оксану Куровицьку. Зв'язковою цього куреня є пл. сен. Ольга Кузьмович. Також гарно вийшли 18-ий Кур. ім. Олени Пчілки, зв'язкова якого є ст. пл. Надя Яворі, 30-ий Кур. ім. Софії Галечко, зв'язкова якого є ст. пл. Віра Косович і 21-ий Кур. УПЮ-ів ім. Евгена Коновальця, зв'язковий якого є ст. пл. Юрій Яримович.

На закінчення подякувала всім членам Станичної Старшини та управі Пластприяту за дружню співпрацю.

Голова Станичної Ради пл. сен. Андрій Ластовецький склав звіт із перевірки діяльности Станичної Старшини і на його внесок Загальні Збори уділили абсолюторію уступаючій Станичній Старшині.

У різнім перейшов внесок пл. сен. Я. Падоха щоби на Крайовому З'їзді поставити внесок на зміну статуту щодо Загальних Зборів, щоби відбувались в означенім часі, а не годину пізніше.

На внесок Номінаційної Комісії у складі: голова пл. сен. Р. Рогожа, пл. сен. В. Корнага, ст. пл. Леся Ґной пані Г. Гошовська і ст. пл. А. Войтович. Одноголосно з оплесками обрано нову Станичну Старшину в такому складі. Склад Новообраної Станичної Старшини такий: станична — пл. сен. Ірина Куровицька, 1-ий заступник — пл. сен. Роман Яцушко, II-ий заступник — пл. сен. Орест Кебало, секретар кореспонденційний — ст. пл. Віра Дорожинська, секретар протокулярний — ст. пл. Ліда Семущок, кошова — пл. сен. Оксана Козак, заступник кошової — ст. пл. Маруся Дармограй, скарбник — пл. сен. Володимир Сафян, референт вишколу — пл. сен. Ольга Кузьмович, референт таборів — ст. пл. Доня Сушків, референт господарки — пані Стефанія Косович, референт преси — пл. сен. Евстахія Гойдиш, референт пластових видань — ст. пл. Христина Роговська,референт організації — пл. сен. Таня Кейс, референт спорту — пл. сен. Роман Комарницький, референт коляди — ст. пл. Леся Ґной, ст. пл. Ірина Івашко, ст. пл. Тамара Марчук, бібліотекар — ст. пл. Маруся Федорців, хронікар — ст. пл. Ліда Голюка, вільний член — ст. пл. Марійка Паславська. Станична Рада: голова пл. сен. Андрій Ластовецький; члени: пл. сен. Володимир Корнага, пл. сен. Дарія Бойдуник, ст. пл. Маруся Мотиль, пл. сен. Богдан Михайлів.

Станична пл. сен. Ірина Куровицька подякувала Зборам за вибір, а членам новообраної Станичної Старшини за те, що взяли на себе нелегкі обов'язки.

Збори закрито піснею Закарпатських Пластунів.

Пл. сен. Стаха Гойдиш

Як Балтімор вітав фільм прем'єру ,,В неділю рано зілля копала''

І хоч останніми часами наші громади, а передусім молодь не дуже то численно відвідують наші виступи чи інші імпрези, то однак у неділю, 20-го листопада м. р., театральна заля Дому Української Молоді в Балтіморі була по береги заповнена молоддю і старшими.

Всі радо прийшли оглянути вже з черги другу мистецьку виставку образів артиста маляра Т. Кузьмова і його найновіший мальований картуновий фільм, який він накрутив на підставі повісти О. Кобилянської ,,В неділю рано зілля копала''.

Перед прем'єрою фільму виступив зі словом представник від Едукаційного комітету Василь Татчин та коротко розсказав про життя і діяльність письменниці О. Кобилянської та про велику вартість її повісти, яку скоро побачимо у фільмі. Відтак згасло світло, заграли трембіти, і на екрані появились чудові наші Карпати. А потім при звуках гуцульських мелодій, неначе у сні, виринали рухомі образи всіх подій згідно з повістю,які були по-мистецьки пояснені у віршовій формі.

І хоч на залі було багато молоді та дітей, а все одно півтори години панувала велика тишина, лиш з фільму доносились пісні музики, звук сопілки чи трембіти.

Зачарована публіка навіть не зчулась, як проминуло півтори години, і на тлі гір показався напис ,,Кінець''. Тоді громом посипались оплески на знак авторові, що ввів новий культурний засіб в українське життя. Тоді В. Татчин не лише в імені Комітету, але в імені всієї громади подякував із зворушенням Т. Кузьмові за велику талановиту працю пензля і пера і фільмової техніки.

Потім до пізньої ночі численні гості ще раз оглядали виставку образів, і майже всі індивідуально гратулювали, дякували та бажали авторові великих успіхів на новій культурній ниві.

А. К.

ЗБІРНА МАЛЯРСЬКА ВИСТАВКА В ДЕТРОЙТІ

Збірна виставка мистців Детройту, що її від кількох років започаткував маестро Е. Козак відбулася у днях 18 листопада до 4 грудня м. р. в ґалерії ЕКО.

Наша громада мала нагоду оглянути найновіші праці усталених мистців як також тих адептів мистецтва, які або вже по закінченню студій, або в них заавансовані, могли похвалитись в деяких випадках дуже успішними досягненнями. Свідомість, що така виставка відбувається тепер щороку заохочує місцевих мистців до праці, а молодим дає можливість познайомити публіку зі своїм поступом і конкретними вислідами.

Листу десяти учасників започатковує Роман Бараник. Його краєвид в пастилевих гармонійних кольорах поділений на ряд площин, викликує вражіння руху і вітальности. Едвард Козак розгріває серця глядачів історичною і побутовою тематикою, яка пригадує рідних край та підсичує любов до нього. Козацький дух відваги та безжурности схоплений в його ,,Байді'', є новим осягом нашого історичного портрету. Всесторонність Юрія Козака проявилася в сатиричному портреті генерала, в пляні міста Детройту, відданого безчисленними нюансами майже одного лише кольору, та іконах, окритих патиною, що викликає вражіння старої роботи.

Ярема Козак залюблений, як звичайно в природі. Його ,,Метелик'' виявляє філософічні нотки, наголошуючи самоту кожного сотворіння в буйній, але байдужій природі. Краєвид Юрія Крохмалюка нагадує дещо манеру Руссо своєю таємничою непроникливою природою. В картинах Наталки Лончини виявлений вдалий рисунок і відвага вживати міцні форми. Краєвиди і квіти Ані Никифорак приковували увагу своєю технікою, опертою на широких мазках як і гармонійним ужиттям красок. Отець Тарас Прокопів виявив себе як портретист, а його ікони в протилежності до старих візантійських не виявляють суворости, а радше своєю лагідністю збуджують молитовний настрій. Таким самим настроєм насичена також ікона Марти Савчук. У Галини Конопади рішучі прояви власного стилю. Беручи за сюжет природу, вона розсіває мерехтливими барвами її форми і, доходячи до півабстракту, осягає рівновагу між предметом її зацікавлення та його зформованням.

Збільшення учасників виставки з-року-на рік вказує на ріст її популярности і широке зацікавлення, яке вона викликає, є доказом її потреби. Тому ініціятиву проф. Е. Козака треба належно оцінити.

Володимир Баран

Спілка Української Молоді Америки (СУМА)

БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК СУМА 1977

БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК СУМА

Субота, 11-го лютого 1978 р., год. 8:30 веч., в Статлер Гілтон Готелю (Terrace Room)

Баль Дебютанток СУМА належить вже до традиційних імпрез сумівської молоді. В ньому бере участь багато української молоді, не тільки з самого Ню Йорку, але також з околиць.

Дебютантки — це переважно сумівська молодь, яка від наймолодших літ виростала й виховувалась в рядах СУМА, і, осягнувши 16-ий рік життя, вступає в новий етап життя. Дебют — це неначе перехід з юнацького в молодечий вік.

Ця подія в житті кожної молодої людини залишається назавжди в пам'яті, як один з радісних моментів. Це зокрема радісна хвилина для виховників і керівників організації СУМА, яка намагається виховати молоду надійну зміну, нашу майбутність, майбутність української нації.

Як у минулих роках, в дні 11-го лютого, о годині 8:30 вечером, у найбільшій і найкращій залі готелю Статлер Гілтон в Ню Йорку, відбудеться вже 16-ий Баль Дебютанток СУМА, на якому будуть представлені присутнім дебютантки, які спільно зі старшими забавлятимуться в рідному українському оточенні.

Церемонію представлення переводитимуть аранжери балю: ЄВГЕНІЯ КУЗЬМОВИЧ та ІГОР ДЛЯБОГА, яких до цього запросив Забавовий Комітет, що його очолює культурно-освітній керівник Головної Управи СУМА, КОРНЕЛЬ ВАСИЛИК. До танців гратиме популярна й люблена нашою молоддю оркестра Б. ГІРНЯКА із солістами І. РАКОВСЬКИМ та М. ШКВАРКОМ.

ДЕБЮТАНТКИ

1978 РІК

Варвара Барна
Yonkers, N.Y.

Оля Бордун
Hollis, N.Y.

Оля Воробель
Hollis, N.Y.

Марійка Гапій
Boston, Mass.

Віра Кухтенко
Yonkers, N.Y.

Оксана Микитин
Boston, Mass.

Оля Науменко
Perth Amboy, N.J.

Анна Олещук
Passaic, N.J.

Дануся Плішак
Elmhurst, N.Y.

Маруся Семчук
Amsterdam, N.Y.

Ірина Свідерська
Amsterdam, N.Y.

Оксана Шеремета
Jersey City, N.J.

Ірина Хомишак
Clifton, N.J.

15 РОКІВ ЗМАГАНЬ І ЗУСИЛЬ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ності дали величезний стимул українському життя, спинили процес відчуження діяспори від материка; проти асиміляції дали нову концепцію самозбереження і служби свому народові. Водночас це був період самооборони проти противних течій й інтересів, що тоді зібралися проти нас. Ми відчули, чи не вперше від довшого часу, що інтереси Помісної УКЦеркви незавжди мають зрозуміння у Ватиканській адміністрації і що є потреба на відстоювання своїх прав і перед найвищим проводом Вселенської Церкви. Ми навчилися цього, бо мали твердого Вчителя.

І остання третина цього короткого періоду характеризується дозріванням Церкви і народу. В обличчі неприхильної коньюнктури та неоправданих встрявань у наші справи, Блаженніший Йосиф і ми всі навчилися, що треба відстоювати твердо власне право, що треба робити своє, не оглядаючись „на право чи на ліво". Наші змагання посилюються, самооборона на різних відтинках зростає. Нам треба було оборонити саме право існування Української Католицької Церкви проти зазіхань її відвічного ворога — Москви та проти потурань деяких кіл, запоморочених „високою дипломатією" Остполітік. Нам треба було боронити традиційне право на самоуправління та на належний нам патріярхальний устрій, треба було рятувати Соборовий декрет про Східні Церкви, щоб він не стався ще одним актом, подібним до совєтської конституції. В цьому періоді прийшло природньо те, що повинно було прийти. В обличчі неоправданих відмов нам мати власний Патріярхат, ми стали патріярхальною Церквою не у висліді дипломатії й комбінацій, але у висліді глибокого прагнення тієї самої Церкви.

Це могло статися лише завдяки сильному почутті історичної відповідальности Первоієрарха, що зрозумів „повноту часу" і готов був прийняти рішення, на яке мало хто може здобутися. В тому вийняткова вага і роля Блаженнішого Патріярха. Завдяки йому, ми сьогодні стали Патріяршою Церквою, і хоч для цього тепер ще не маємо визнання, цей акт не лише його приспішить, але водночас дає нам шанси здійснити все те, чого інакше ми не могли б. Це стосується як оборони права цієї Церкви на саме існування на батьківщині, так і її життя та організації в розсіянні, а також і формулювання її власної концепції українського християнства та взаємин з іншими українськими християнськими спільнотами.

І цей період сповнений змагань, труднощів, важких перешкод з різних боків. Вони зрозумілі, коли походять з-зовні, але прикрі і болючі, коли ці колоди ставляться нами самими. І ніяке інше вияснення не приходить на гадку, як лише той факт, що наш нарід задовго був у неволі і рецедиви підневільної поведінки та мислення в нас не перевелися. Проте, крок за кроком розбудова нашої Церкви, очоленої Патріярхом, проходить, і цього походу вже нікому не спинити.

Судилося так Блаженнішому Патріярхові Йосиві, що його життьовий шлях і діяльність проходять „пер аспера ад астра" (через терня до зір). Такого призначення від Провидіння важко від себе відхилити, бо це було б капітуляцією. Його треба здійснювати, що наш Патріярх і робить та нам дає приклад такого поступування.

Останні події ілюструють як збільшуються різні тернисті ситуації. Події в англійському екзархаті справді є болючими, і такий „ювілейний" дар Блаженнішому, справді є найменш потрібний нашій Церкві.

Удари й болі збільшуються ще і з волі Божого Провидіння й нелюдським способом. Недавня втрата двох відданих і відповідальних осіб з близького оточення Патріярха побільшує його й усіх нас біль. Всі, хто знає умови в патріярших установах, погодяться, що смерть Матері Клявдії Федаш, колишньої Архимандрині Василіянок, а останніми роками завідувательки обителі Святої Софії, та отця архимандрита Степана Чміля, духовника Колеґії Св. Софії та останньо ректора Малої Семінарії, є величезною втратою. Проте, й це треба нам сприйняти, як пише один священик з Риму: „Великий це удар, та знаємо, що матимемо в небі заступників, які вимолюватимуть нам перед престолом Всевишнього більше ласк і краще майбутнє!"

Наш Патріярх Йосиф був битий долею майже все своє життя. Мабуть, трагізм записаний йому як призначення. Проте, він залишається завжди вірним своїй девізі, котра позначилася й за останніх 15 років та дальше йому присвічуватиме: „PER ASPERA AD ASTRA!"

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Приятеля

бл. п.

АНДРІЯ ПЛЕШКЕВИЧА

складаємо 100.00 долярів
на Постійний Патріярший Фонд.

Іван і Ольга ВЕРБОВСЬКІ з Родиною

•

Дружині Тані й синові Борисові висловлюємо наші співчуття.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 4-го лютого 1978 року, відійшов у Вічність

бл. п.

ІВАН ЛУК'ЯНОВИЧ
ХОЛОДНЯК

нар. 7-го червня 1896 р. в Слободі Липцях біля Харкова.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 7-го лютого 1978 р. з церкви св. Володимира, Парма, Огайо.

В глибокому смутку:
дружина — ЮЛІЯ
діти — ЕДІТА та МИХАЙЛО МОРОЗИНСЬКІ
внуки — ВІКТОРІЯ, ДІЯНА і НАТАЛІЯ

Замість квітів на свіжу могилу
нашого Сердечного Друга

бл. п.

Д-ра ВОЛОДИМИРА КОЛАТАЛА

що відійшов передчасно у Вічність
1-го лютого 1978 р. у м. Ракфорд, Ілл.,
на Патріяршу Фундацію

100.00 долярів зложили

Ліда і д-р Роман СМИКИ з Родиною

У ПАМ'ЯТНИЙ СОРОКОВИЙ ДЕНЬ,
як залишив нас у великім смутку
Незабутній наш
МУЖ, БАТЬКО, БРАТ,
ДІДУСЬ І ПРАДІД

АЛЬФРЕД ОМЕЛЯН КОЗАК

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
дня 12-го лютого 1978 року, о год. 12-ій дня
в церкві св. Івана Хрестителя, Детройт — Захід

Просимо Приятелів і Знайомих помолитися з нами в цей день за упокій Шляхетної Душі Покійного.

Жалем опечалені:
ЮСТИНА — дружина
ЛЕВКО і ЛЮБА — син і синова
ІГОР і ЗІРКА — син і синова
ОЛЬГА та АНТІН ПАХОЛОК — сестра і шваґер
ЕДВАРД і МАРІЯ — брат і братова
БОГДАН і ДАРІЯ — брат і братова
ВОЛОДИМИР — брат
Внуки і Правнук.

СОВЄТСЬКА СИСТЕМА...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

особливо небезпечним рецидивістом. Суд засудив Євграфова на 10 років позбавлення волі в Виправно-трудовій колонії (ВТК) особливого режиму".

Вийнятки із звернення Євграфова (початку немає):

„...(Хочу вказати на) етику бюрократів, які душать особистість і родять статочного та брехливого конформіста. Цей продукт радянського уряду, — це результат скупчення влади в руках партійної верхівки чи однієї особи. Радянська влада поставила собі за ціль навчити радянських людей поводитися і думати механічно, так, щоб усі думки були зорганізовані в стереотипи і ніхто ніколи не смів поставити під сумнів питання про статус кво. Ця влада спирається на мовчанці і заляканості більшости, диспонує величезною і рафінованою машиною духовного і фізичного пригнічення, душить кожний протест, який має політичні чи інші форми. В такому положенню влада не задовольняється переслідуванням дисидентів і їхніх дій: відчуваючи глухе нарікання, вона хоче читати в мозках і серцях засобами доносів і обшуків. Звільненням з праці, арештами, засланнями карають за припущення, думки і наміри. Радянське суспільство перетворилося в шкільно-поліційну систему і люди перетворюються (себто значна частина) в манекенів уніформованої думки, морально й інтелектуально куплених слуг радянського уряду і держави. Лише мала частина радянських людей, ціною великих зусиль, може зберегти свою особистість, свою живу душу. І ця горстка, розсіяних по цілій державі окремих людей, кинула виклик радянській бюрократичній системі і протиставляється їй. Ці люди виступили серед загального страху і занепаду за права людини. Незважаючи на репресії радянської тиранії, в країні починає сильно битись пульс громадської самосвідомости. Почувається, що російська інтеліґенція починає пробуджуватися, і разом з нею, інтелігенція пригнічених Росією народів, починає розгортатися приспане досі почуття громадянина, його національного самоусвідомлення й гідности. Освічені люди починають розповідати про свої невдоволення в самвидаві і в закордонних виданнях, хоч звичайний народ покищо мовчить. Ця невеличка група людей розуміє, що жити без людських прав — це не життя, вони починають розуміти, що людині не можна забирати велике право бути людиною і жити по-людському. Вони викривають дії радянської тиранії, захищають свободу і права людини, але радянська система нічого так не боїться, як розоблачення і тому апарат насильства наступає з усією підступністю на тих людей. Тому я звертаюся до Вас, до всіх справжніх комуністів і соціялістів, до всіх представників робітників, і прошу Вас виступити проти азійського і радянського псевдокомунізму і підняти свій голос протесту на захист прав людини в СРСР і прибити до ганебного стовпа радянський тоталітаризм, який прикривається марксизмом. Радянський уряд повинен почути голос проґресивної громадськости світу, крик чесних людей, всіх, кому дорога соціяльна справедливість, мир і свобода, і привернути свободу невинним людям, які страждають за свої переконання. Людська совість і громадська справедливість у Вашій особі повинні різко і твердо сказати своє слово і примусити лицемірів та деспотичну радянську владу слухати її. Я надіюся, що радянські дисиденти знайдуть підтримку і солідарність серед проґресивних діячів комуністичних і соціялістичних партій.

Євграфов"

СЕМЕН МАҐАЛЯС

(Закінчення зі ст. 2-ої)

„Просвіта" у Львові і керує роботою цієї канцелярії аж до вересня 1939 року, тобто до часу Другої світової війни і окупації західньо-українських земель большевиками.

Про працю С. Маґаляса в „Просвіті" треба було б писати окрему студію. Як знаємо, „Просвіту" очолювали як голови проф. Михайло Галущинський (1923-31) і проф. Іван Брик (1932-39). Теоретиками і керівниками освітньої праці були секретарі й інші члени Головного Виділу. Між ними такі діячі, як Степан Шах (довголітній секретар Гол. Виділу і редактор календарів „Просвіти"), ред. Василь Мудрий, Константина Малицька, М. Дужий, М. Таранько і багато інших, але практичну роботу виконували працівники „Просвіти" такі як Семен Маґаляс, П. Петрик, М. Брилинський, В. Гафткович, М. Кушнір й інші. У 1939 р. „Просвіта" мала 83 філії, 3,075 Читалень, тобто 85% усіх місцевостей в Галичині, 360,000 членів, 3,000 бібліотек, 1,475 читальняних будинків, велику випозичальню книжок, що її вела Наталія Дорошенко, власне видавництво книжок, календарів і журналів, для яких працювали такі наукові сили, як Василь Сімович, Володимир Дорошенко, Остап Терлецький, Іван Раковський, Філярет Колесса, Іван Крип'якевич, Володимир Кубійович, Михайло Возняк, Микола Голубець, Степан Рудницький, С. Сірополко, Степан Шах, Василь Мудрий, Федь Федорців і багато інших. Ця вся широко закроєна культурно-освітня, театральна, видавнича і органзаційна праця була часткою праці і труду керманича канцелярії „Просвіти", Семена Маґаляса. Бо ж він, ніхто інший, тримав палець на живчику всієї просвітньої праці, яка вивела наш нарід на шлях державного народу. Про працю „Просвіти" вже багато написано, але ще багато треба було б написати, а особливо про діячів „Просвіти".

Підсумком праці „Просвіти" був Другий Конґрес „Просвіти" у вересні 1929 року та 70-літній Ювілей „Просвіти" у 1938 році. Це події, які чекають ще на свого історика. С. Маґаляс, як директор канцелярії, ніс головну відповідальність за своєчасне виконання всіх постанов і за постійний зв'язок з філіями, читальнями і всіма крайовими та повітовими установами, що співпрацювали разом з

ЗСА ДАЛІ ЗАЙМАТИМУТЬ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

жиною Джіґан, сином і двома дочками, як теж прибули з ним міністер закордонних справ Мохаммед Ібрагім Камель, Саєд Мареї — спікер єгипетського парляменту, та Ашраф Ггорбал, єгипетський амбасадор до ЗСА. Члени єгипетського уряду брали участь у деяких нарадах президентів Картера і Садата, як також переговорювали з державним секретарем Сайрусом Венсом і Збігнєвом Бжезінським, дорадником Білого Дому для справ крайової безпеки.

В час, коли в ЗСА проходили наради між Садатом і президентом Картером, в Альжирі відбувалися конференція лідерів арабських держав, які ворожо наставлені до єгипетсько-ізраїльських переговорів. У конференції взяли участь лідери Альжирії, Лівії, Південного Ємену, Сирії та представники Палестинської Визвольної Організації (ПВО). Конференція знову засудила діяльність Садата і вирішила підтримати заходи ПВО щодо встановлення „палестинської батьківщини", як теж постановила переконати Ірак приєднатися до „спільного фронту".

Вірменські патріоти...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

не було таких людей, як Айрикян! Коли б не було людей вірних сумлінню, творців ідей і краси, шукачів змісту і мрійників — ми не пізнали б шляхів до волі зір, не насолоджувалися б музикою Моцарта й Баха, не споглядали б на хмаринки з висоти пташиного лету. Все це людство завдячує людям, в головах яких не згасає вогонь Божої думки, які шукають і укріплюють нове й краще, які таврують і картають ретроградів і безмістовних крикунів, незалежно які „міцні" вони не були б у тих чи інших обставинах і закрутах Історії.

Не будьте реакціонерами — ось наша порада для Вас!

Свободу всім в'язням сумління!

Хай живе гуманізм!

4 грудня 1977
Ереван

Едуард Арутюнян
Роберт Назарян
Шагеп Арутюнян
Амбарцум Хлгатян

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 12-го ЛЮТОГО 1978 р.

НЮАРК, Н. Дж. Річні загальні збори Б-ва св. І. Хрестителя 76-ий Відд., о год. 1-ій по пол., в укр. кат. школі при Сенфорд і Айві вул. На порядку: звіти і вибір Управи на 1978 р. Після Річних зборів відбудуться Місячні на яких буде вибір делеґатів і їх заступників на 29 Конвенцію УНС. В зборах візьме участь обл. організатор В. Оріховський. Проситься чл. прибути. Після зборів — спільна перекуска. - В. Боярський, предс., Т. Клебан, кас., Ю. Демчук, фін. секр.

ТАРЗАН, Ч. 7898. Порада Сема

Я застосував всі маневри, якими ми, Семе, колись обдурювали японців, але цей добродій не дурний...

Він старається змусити мене приземлитися на мале летовище внизу!... Однак, мій вантаж занадто цінний... Старатимуся втекти!

Ні, Тоні! Він зістрілить тебе! Заризикуй і преземлися!

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яке відбулося в днях 23-го до 27-го травня 1977 року на Союзівці в Кергонксон, Н. Й.

(10)

4. ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА „СВОБОДИ"

(За виясненням, гляди у Підсумках та Ствердженнях Головної Контрольної Комісії і в дискусії над ними).

5. ЗВІТИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Д-РА БОГДАНА ФУТЕЯ

В діловому 1976-ому році я був постійно в контакті і співпрацював з Управою Клівлендської Округи та поодинокими Відділами УНС; брав активну участь в їх засіданнях, загальних зборах і конференціях.

У Відділі ч. 240 (найбільшому кількістю членів і найактивнішому в нашій Окрузі) я є місто-головою Управи. В громадському секторі, я репрезентував УНС на:

1. Ювілейнім З'їзді кол. вояків УПА, що відбувся в Клівленді в дні 5-го червня 1976 року.

2. На З'їзді Православної Ліги Молоді, що відбувся в дні 18-го липня 1976 р. в Клівленді.

3. Брав участь в Конвенції Братських Союзів стейту Огайо в днях 11-12-го жовтня 1976 р. в Кентон.

4. Зорганізував 10 нових членів для УНС.

В своїй суспільно-громадській праці я завжди пам'ятаю про УНС і там, де можливо, про нього згадую, а я є:

1. Головою УЗО — Відділу УККА в Клівленді-Пармі.

2. Діяв як заступник голови Комітету 100-ліття українського масового поселення в Америці та 200-ліття незалежности Америки.

3. Членом Управи Осередку молодечої організації СУМА в Пармі.

4. Членом Церковно-Громадського Комітету Оборони Віри і Церкви в Україні в Клівленді-Парма.

5. Головою Українського Республіканського Клюбу в Огайо.

6. Екзекутивним директором Комітету Національностей Стейту Огайо.

Завваги

1. Організаційний Відділ є найважливішим в цілій системі УНС, тому йому має присвятити увагу не тільки Організаційний віцепрезидент УНС, але також ціла Екзекутива і Головний Уряд.

2. Головний предсідник відповідає за цілість праці УНС і його вся увага і час повинні бути використані для постійного росту і збільшення членства УНСоюзу.

3. Для суспільно-громадської праці повинні бути призначені представники з членів Контрольної Комісії чи Головної Ради.

4. Тепер, коли справа „Хмаросягу" є закінчена, треба відновити та опрацювати уділювання морґеджових позичок для членів.

5. Для Канади треба нового пляну і уваги, бо там УНС має великі можливості.

6. В останніх часах маємо багато нагод для дії „Фонду Наглої Потреби", але не маємо виготовленого пляну його використовування.

7. Союзівка сьогодні вже не може обслужити всіх потреб членів УНСоюзу, її приміщення замалі, щоби перевести різні імпрези, з'їзди і головно Конвенції УНС. Тому пропоную розбудувати вже існуючу Союзівку, щоб можна відбувати Конвенції УНС і відповідно обслуговувати всіх членів УНС та гостей.

8. Протоколи з нарад Головного Уряду повинні бути друковані найпізніше 3 місяці після тих нарад. В них треба подавати лише суттєві і конкретні думки.

9. Ухвалені резолюції Головним Урядом мусять бути виконані, або Екзекутива має подати причини, чому їх не виконала.

10. Наша участь в громадській праці і співпраці з іншими товариствами та організаціями повинна базуватися і координуватися через УККА і СКВУ.

Головний радний д-р Богдан Футей до свого писаного звіту подав наступне: В доповненні до мого звіту я хочу сказати, що я мав недавно сумний обов'язок репрезентувати УНСоюз на похороні секреттаря 346-го Відділу УНС в Клівленді сл. п. Степана Глоговського. Покійний був одним з кращих секретарів і організаторів членів. Його смерть — це велика втрата для УНСоюзу. За ці його заслуги для УНСоюзу я подякував дружині, а заразом висловив співчуття по втраті мужа і родині батька.

Наша Округа робила заходи, щоби одержати фонди на будову дому для наших старших віком громадян. Поки-що наші старання не увінчалися успіхом, але ми дальше будемо продовжувати наші старання через Округу і Головну Канцелярію УНС, бо такий дім є конечний, а спеціяльно потрібний для нашого Клівленду.

Я маю прохання від членів Окружного Комітету і членів одного нашого Відділу до Головного Уряду. Ви були всі присутні на Конвенції в Клівленді і на відслоненні погруддя о. Григорія Грушки. На превеликий жаль — це погруддя не є сьогодні в культурному парку, а знаходиться в одному гаражі. Тому наше прохання до Головного Уряду є таке: щоби Головний Уряд і цією справою зацікавився і може би те погруддя поставити на Союзівці, або в якомусь іншому культурному місці.

Наша акція в Вашинґтоні і відгомін цієї акції є дуже похвальні. Про це я в звіті не згадував, але я хочу додати тепер, що в нашій громаді, в нашій місцевості, ми такі відвідини, чи звернення до наших сенаторів і конґресменів вже мали в місяці грудні 1976 року. Ми особисто відвідували наших сенаторів і конґресменів і мали з ними зустрічі. З тими, що ми не мали особистих зустрічей, очевидно, то ми говорили з їхніми представниками, а також листовно їх інформували про акцію в обороні тих, що заступаються за людські права в Україні і стежать за виконанням постанов гельсінкського договору.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ПРОФ. ТАРАСА ШМАҐАЛИ

This report covers my 11th year as Supreme Advisor of the Ukrainian National Association.

My activities, accomplishments, views and opinions, as in my past reports, are presented in three general categories:

A. Activity for the Ukrainian National Association.

B. Activity in the Ukrainian and American Community.

C. Comments and Suggestions.

A. Activity for the Ukrainian National Association

1. National Effort in Defense of Human Rights.
2. Ohio Fraternal Congress.
3. Annual & Organizational Meetings — Cleveland District, Cleveland, Ohio.
4. Annual Meeting of the Supreme Assembly — Soyuzivka.
5. Member of the U.N.A. Building Committee and the U.N.A. Urban Renewal Corporation.
6. Contacts with various fraternalists.

B. Activity in the Ukrainian and American Community

Because I believe members of the Supreme Assembly should be engaged in civic endeavors in the American as well as the Ukrainian community. I was active in the following:

1. National Co-Chairman — Republican Heritage Groups Council.
2. National President of the Ukrainian-American Republican Federation.
3. Alternate Delegate — Republican National Convention.
4. Vice-Chairman, Cuyahoga County Republican Committee.
5. Ohio State Chairman, Ohio Republican Nationalities Council.
6. Vice-Chairman, Cleveland Self-Reliance Credit Union.
7. Executive Committee — United Ukrainian Organization of Greater Cleveland.

C. Comments and Suggestions

Again I will take this opportunity to comment on items which I feel are very important for the continued progress of our association.

1. U.N.A.'s Leadership Role in the Ukrainian Community.

Our association must continue to expand the leadership role which it had always played in the Ukrainian Community. Several areas where this is particularly important are, financial development and American political activity.

The financial strength of the Ukrainian Community is great and growing every day. However, as I have mentioned on many occassions, we as a community are not taking advantage of the resources around us.

The recent meeting of the Ukrainian Financial Institutions is a very encouraging sign. Although I was not present at this meeting I have been informed by several participants the tone and topics of discussion were on the highest level. The U.N.A. must assume a real leadership position in future efforts of this nature.

The association has always been active in American Political Action, primarily through its leadership role in the UCCA This activity and cooperation with UCCA must continue!

However, it was refreshing when quick action concerning human rights for our Ukrainian dissidents, was necessary and appropriate, that the UNA Executive Committee took that action. This project in defense of human rights for our brother highlighted by Ukrainian Week on Capital Hill in Washington D.C., was the type sophisticated political action which was long overdue in our community. I am proud it was initiated by our association and I am proud to have played a part.

Preparing our Future

Let me reiterate and expand on some comments from my report in regards to our home office organization. We have not changed our basic organizational structure in over 50 years. I feel strongly that we will not be able to solve some of our major problems, i.e. organization of members, unless we make some major changes in our structure. It is quite possible that what our conventions should be doing is electing a Board of Directors who would in turn hire the professional staff to carry out the organizational and administrative work of our association.

We should consider hiring a Management Consultant firm to study and make recommendations in this area. This should be done now so that any recommended constitutional changes could be considered at our 1978 convention.

Lets not let our personal ambitions and fears stand in the way of what is in the best interest of our organization and the Ukrainian Community.

Головний радний проф. Тарас Шмаґала до свого писаного звіту подав наступне: Пане Предсіднику. Я хочу додати кілька слова до того, що говорив д-р Богдан Футей і пояснити, чому погруддя о. Григорія Грушки не є в наших парках культури. Може дехто з вас знає, що наші парки знаходяться під цю пору в досить поганих дільницях міста. Ми маємо проблему з вандалізмом. От хоч би погруддя Тараса Шевченка зруйнували вандали задля міді. Треба вам знати, що це погруддя, яке було виконане нашим найбільшим мистцем скульптором Олександром Архипенком, вандали просто скинули його з п'єдесталу цілковито, повирубували написи, які були з міді і так пропала безцінна річ. Щодо інших речей — маємо ще дві речі Архипенка і сподіємося, що хтось в Клівленді щось зробить, щоби захоронити ці речі від руїни. І останнє — я хочу в імені нашого 102-го Відділу УНС, в якому мій батько довго трудився, запросити вас усіх на Ювілейні святкування, які відбудуться в днях 24-го і 25-го вересня ц. р. Братство св. Петра і Павла — 192-й Відділ УНС, це найстарша організація на терені Клівленду, якій цього року минає 75 років. Ми оба з Богданом Футеєм є в комітеті, що ці святкування підготовляє, і ми будемо раді всіх вас на цих святкуваннях бачити.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ АННИ ГАРАС

Звітуючи про проведену працю за минулий рік, я трималася своєї засади, а саме виконувати свою працю совісно для добра УНСоюзу.

Рік 1976-ий був тим замітний, що це рік ювілейний. В цьому році були відзначувані — 200-ліття американської Державности та 100-ліття українського поселення в Америці, тому треба було в цьому році приложити більше труду.

Як головна радна, я брала участь в нарадах Головного Уряду УНСоюзу в травні минулого року. Позатим не можу виявити іншої активности, бо не мала припоручень від Головного Екзекутивного Комітету, проте я старалася репрезентувати УНСоюз, де тільки було потрібно. Далі подаю вцьому звіті перебіг моєї роботи, як голови Окружного Комітету Відділів Округи Лігай Велі, та як секретарки 47-го Відділу УНС.

На загальних зборах окружного Комітету Округи Лігай Велі я була перевибрана на голову цього комітету Округи, яка складається з 11 Відділів і начисляє разом близько 1600 членів.

Так як попередними роками, я старалася бути в постійному контакті з відділовими урядниками, головно в справі організування нових членів, та помагала їм своїм досвідом, коли заходила потреба. Округа виконала квоту на 75% і тим самим одержала бонус.

За моїм старанням зорганізовано від нашої округи в червні 2 автобуси учасників маніфестації у Вашинґтоні, Д. К., з нагоди 200-ліття американської Державности та 100-ліття українського поселення в ЗСА. Наша округа була одинока, що взяла участь також і в концерті того самого дня вечером.

19-го вересня зорганізовано автобус на Союзівку на відкриття пам'ятника Лесі Українки, я особисто була на тому відкритті майстром церемонії.

4-го жовтня відбулися організаційні наради нашої Округи в Істоні, Па,, де я проводила нарадами, а д-р І. Скальчук був предсідником від Головного Уряду.

Як голова округи Лігай Велі, я взяла участь в нарадах Окружного Комітету Округи Шамокін, Па.

8-го, 9-го і 10-го жовтня була на Конґресі Українського Конґресового Комітету, як делеґат від нашої Округи.

Брала участь в нарадах голів окружних комітетів.

13-го листопада відбулася з рамени нашого Окружного Комітету забава.

Як секретарка 47-го Відділу, старалася я приєднати якнайбільше число членів і мені вдалося зорганізувати 37 нових членів.

Належу до Клюбу Заслужених Союзовців вже одинадцять років.

Крім цього належу і беру активну участь в інших організаціях, як УККА, ОЖ ОЧСУ, СУА і Карпатський Союз.

Мої рекомендації:

1. Щоб УНСоюз призначив з резерви позичковий фонд і уділяв позички для студентів високих шкіл, які є членами УНСоюзу. По закінченні студій вони мали б повернути позики безпроцентово.

2. Також пропоную уділювати гіпотечні позички членам УНСоюзу, які є принаймеше два роки членами.

Головна радна Анна Гарас в доповненні до свого друкованого звіту подала наступне: До свого звіту, який ви всі маєте на руках, я хочу повторити свої рекомендації, які я повторюю кожного року: щоби Український Народний Союз створив з резерви позичковий фонд і уділював позички для студентів високих шкіл, які є членами УНСоюзу. По закінченні студій вони мали б повернути ці позички. Такі фонди мають інші національности, і чому й нам такого фонду не створити? Правда, ми даємо багато стипендій для молоді, але це не є те саме. Ця справа є тим більше на часі, бо зараз є велике безробіття, багато наших людей є без праці і такий Фонд уможливив би їхнім дітям закінчити вищі студії. Це була б велика заслуга УНСоюзу, якщо б ми такий фонд створили.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ВАСИЛЯ ДІДЮКА

Мені, як головному радному і голові Торонтської Округи до 5-го лютого ц.р., приходилося на протязі минулого року виконувати богато союзової праці, хоч такої мені не доручав головний предсідник, ані ніхто з членів Головної Екзекутиви. Створені в Канаді обставини — коли нікому було займатися союзовими справами — попередні мої зв'язки з секретарями відділів і окремими союзовцями заставляли мене добровільно і по дружньому у богатьох справах їм допомагати. Канадське Представництво, яке мало б за завдання заниматися союзовими справами Канади, вправді відбуло одне засідання та винесло цілий ряд пропозицій для покращання ситуації в союзовій праці, але не одержавши апробати Головної Екзекутиви УНС, практично перестало існувати і — принаймні на сьогодні — мені, як одному з його членів, нічого не відомо про якісь дальші пляни, чи працю. Вправді з „Свободи" я довідався, що „щось робиться"; бо головний директор на Канаду разом з головним предсідником навіть шукали приміщення на канцелярію в Торонті, однак мені, як головному радному, ще тоді голові Округи, та членові цьогож Представництва — не з моєї вини нічого більше, поза вістку з ґазети, невідомо!

У виробленій вже роками „союзовій системі" критичні зауваги відносно праці установи, чи її окремих керівників — кваліфікується як якесь недопустиме зло, хоч це святий обов'язок обраних Конвенцією людей! Такі „відважні" люди, що дозволяють собі на критику, попадають у неласку тих, які самі і то впершу чергу повинні дорожити і відповідати за добро установи, бо ж вони обрані тою ж самою Конвенцією суспільно-громадської, а в нашому випадку і братсько-запомогової установи. З цього приводу я мав певні труднощі, перепони, а навіть „перестороги", що звичайно не було будуючим, ані з особистого, ані громадського боків. Однак, враховуючи свій обов'язок і відповідальність перед тими, які мені їх доручили, я в міру всіх можливостей докладав богато зусиль, щоби оправдати їхнє довіря.

Тому, не дивлячись на „обставини", маючи на увазі добро УНС, я приєднав 6 нових членів, допоміг богатьом секретарям „врятувати" десятки інших, які з таких чи інших причин хотіли ліквідувати своє членство. Брав участь у двох організаційних працях Округи, відбув п'ять засідань управи Округи, виголосив доповідь про значення життєвого забезпечення, підкреслюючи користі з приналежності до УНС, в Українській Суспільній Опіці в Торонті, розсилав відділам членські виказки і відзнаки, полагоджував цілий ряд телефонічних розмов, з якими зверталися до мене секретарі, чи інші заінтересовані такими чи іншими справами особи. В Торонті, як великому і активному центрі українсько-канадського життя, все відбувалися і відбуваються часто всеканадського, а навіть всеукраїнського маштабу імпрези. Попередньо було так, що УНС, все й всюди був присутнім, що звичайно підносило його авторитет, та повне право громадянства. На жаль, у минулому році відбувалося тут дуже богато важливих подій, на яких УНС не був заступлений, хоч часто заступалося його навіть у незамітних місцях! Чому так робилось, не тяжко догадатись!

Це згадую мимоходом, щоби показати у звіті, чого я, не з моєї вини, не виконував.

На протязі десятьох років, я все будував свої звіти на базі запляннованого, виконаного, невиконаного і висновків на будуче. У цьому з черги вже 11-му звіті, я прийшов до переконання, що про всі ці справи, немає потреби і навіть сенсу згадувати. У нас — все без змін! Як не допомагають постанови і резолюції, то, що допоможе „говорення" радного?

Шкода, що довголітні пильні старання богатьох активних і відданих союзовців у розбудові УНС в Канаді все натрапляють на незрозумілі перепони й труднощі, через, що стан УНС в Канаді не поправляється, а противно — гіршає! Безперечно, що відповідальність за такий стан лежить на нас всіх, абстрагаючи від цього, хто в даному випадку є першим. Кінчаючи свій звіт, жалую, що небогато змінилось від мого минулорічного звіту, який був недавно друкований у протоколі з минулорічного засідання Головного Уряду УНС. Як, кажуть все по-старому!

Хочу вірити, що найближча Конвенція напевно присвятить більше уваги союзовим справам в усіх аспектах його дії, включаючи союзові справи і в Канаді. Прикро і те, що Канадське Представництво не стало дійсним представництвом, бо заледви чи „півзаходи" поправлять ситуацію? Я, однак, оптиміст, і вірю, що добро української громади в ЗСА і Канаді, а через це і добро українського народу, знайдуть громадське наставлення і здоровий розсудок!

Головний радний Василь Дідюк заявив, що не має жадного усного додатку до свого друкованого звіту.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ІНЖ. АНАТОЛІЯ ДОРОШЕНКА

Моя праця для розвитку Українського Народного Союзу: 1) Був учасником річних нарад Головного Уряду в 1976 році, на яких приймав активну участь. Всі мої дії були направлені для дальшого розвитку Українського Народного Союзу та перевірки пріоритетів і завдань нашої установи.

Я вважаю, що найбільшою відповідальністю головного радного є його пильна участь у річних нарадах, на яких рішаються справи майна та дальші дії нашої організації. Тобто Головний Уряд є якраз тим чинником, на спосіб американських підприємств „Борд оф Діректорс", який на своїх річних нарадах провіряє працю Екзекутиви та вирішує і одобрює дальший хід праці.

2) На річних нарадах представив Головному Урядові листу рекомендацій Окружного Комітету міста Чікаґо.

3) Брав участь у нарадах та імпрезах Окружного Комітету міста Чікаґо.

4) Тримав зв'язки із союзовими відділами поза містом Чікаґо, заохочуючи їх до приєднання членів.

5) Із допомогою секретаря 114-го Відділу п. інж. Володимира Бережана приєднав 14 членів до Українського Народного Союзу. При цій нагоді я йому щиро дякую.

6) Репрезентував Головний Уряд на річному бенкеті „Бовлінґових Змагань Українського Народного Союзу", де виголосив привіт присутнім.

Відповідальним за перехід змагань та бенкету була неперевершена союзова працівниця пані Олена Олек, теперішня голова Чікаґівської Округи.

7) Репрезентував Головний Уряд на Конвенції Української Православної Ліги, яка відбулася в місті Клівленді. На ній привітав духовенство та присутніх членів, інформуючи про Український Народний Союз та його працю для розвитку української громади. При цій нагоді передав чек на суму 1,000.00 дол. на Фонд Української Православної Семинарії св. Софії з осідком Бавн Бруку.

8) Репрезентував Головний Уряд на 60-річному Ювілею Української Православної Катедри св. Володимира в Чікаґо.

9) Репрезентував Головний Уряд на 25-річному Ювілею священства о. Ореста Кулика, настоятеля св. Андріевської Української Православної Церкви, в Аддісон, Ілл.

10) Репрезентував Український Народний Союз в похоронах бл. пам. проф. О. Грановського в Міннеаполіс, Мінн.

11) Репрезентував Український Народний Союз на річних нарадах Іллинойського Братського Конґресу.

Рекомендації:

1) З'єднати менші Відділи Чікаґівської Округи.

2) „Свобода" повинна поступати більш по-соборноправному, як дотепер. За це відповідають: предсідник та головний редактор.

3) Український Народний Союз повинен розвинути широку акцію на терені Америки та Канади в обороні українських в'язнів московської імперії.

4) Український Народний Союз мусить оформити плян для стримання асиміляції української молоді на чужині.

Головний радний інж. Анатолій Дорошенко заявив, що він не має нічого додати до свого друкованого звіту.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ Д-Р АННИ ЧОПИК

The year 1976 was a good year for the New England District Committee of the Ukrainian National Association, because that was the year in which a new branch in Topsham, Maine, was added to our large number of Branches stretching out from one ocean to the other. Also, it was the year when for the first time, our District Committee through its Branches fulfilled more than the quota of members which were assigned to them

As Supreme Advisor for the Ukrainian National Association, I represented the UNA at numerous functions throughout the year including the following:

On April 4, 1976 I was delegated to attend and speak at a regional committee meeting in Woonsocket, Rhode Island. While the State of Rhode Island is the smallest state in the union, I found the spirit of the officers and members of our branches there to be very great, and a very fruitful meeting ensued.

In May of 1976 I participated in the annual meeting of the Supreme Aasembly, and governed all my decisions as to what would be for the best interests of the Ukrainian National Association.

On July 31, 1976, I made arrangements for and conducted a District meeting held in Boston at which Supreme Organizer Stefan Hawrysz was present. A very lively meeting took place, at which many of those present requested a great deal of information as to the status of our organization and as to its operations and that of Svoboda.

I was present at the dedication of the bust of Lesia Ukrainka at Soyuzivka in September of 1976. This was the culimination of the many efforts put forth by the women's committee of the Supreme Assembly chaired by Vice Presidentess Mary Dushnyck.

The entire program was very interesting, and the presence of the sister of our famous poetess, made this a day long to be remembered.

During the year, I was very active in the New England Fraternal Congress. I attended the summer meeting at Wareham, Massachusetts, and as chairman of the committee on fraternalism, I invited the executive board members of the New England Fraternal Congress to see "Fraternalism in Action" at Soyuzivka. The executives were extremely pleased with the hospitality rendered to them by Manager Walter Kwas, and were amazed at what they saw. It was with great pride that I showed them all that we had at Soyuzivka, for our members. They could not understand how our organization, which was not the oldest, or the one with the largest number of members, or with the largest amount of assets, could have provided so much for its members. At the annual meeting I attended in November, every report I heard of the executive officers, called attention to that wonderful meeting at Soyuzivka, and the hope that they might receive another invitation to see "Fraternalism in Action."

This year, the New England Fraternal Congress ran a poster contest for children up to 15 on the theme "Religious Freedom." The children of our various branches participated, and their art work was on display during the annual meeting. Our Ukrainian children's art work was interesting for it showed our old wooden Ukrainian churches, our madonnas dressed in Ukrainian clothing, children crying because church doors were closed, etc. Mary Didiuk, daughter of Dr. and Mrs. John Didiuk of Needham, Massachusetts was the Ukrainian winner.

I was extremely active in the celebration of the Bicentennial and the 100th anniversary of the eatablishment of the Ukrainian communities in our country. I was chairman of the public relations and publications committee, and greatly involved in all phases of the Ukrainian programs in the State House of the Commenwealth of Massachusetts, in the City Hall in Boston, Massachusetts, in various exhibits throughout the city, and the concerts held in John Hancock Hall. Members of our various branches, took part in all the activities as members of various committees.

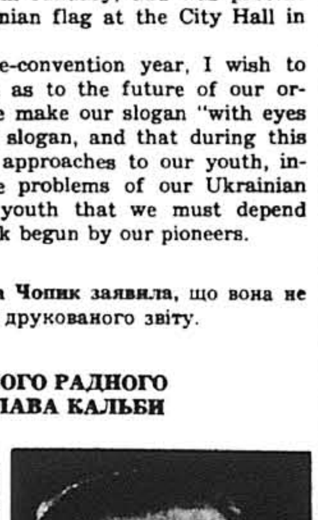
Throughout the year I monitored the Ukrainian Radio Hour in Boston, Massachusetts, which has as one of its sponsors the Ukrainian National Association. I do believe that for the small investment by our association, the radio listeners are constantly reminded of the advantages of becoming a member of the largest Ukrainian fraternal association in America.

As usual, this year I took part in the celebration of the Ukrainian Independence in January, and was present at the hoisting of the Ukrainian flag at the City Hall in Boston.

As we approach the pre-convention year, I wish to emphasize my great concern as to the future of our organization. I do hope that we make our slogan "with eyes toward youth" a meaningful slogan, and that during this coming year, we explore all approaches to our youth, including a symposium on the problems of our Ukrainian American youth. It is our youth that we must depend on to carry out the great work begun by our pioneers.

Головна радна д-р Анна Чопик заявила, що вона не має усного додатку до свого друкованого звіту.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ІНЖ. МИРОСЛАВА КАЛЬБИ

Праця: Звіт із моєї праці як головного радного УНС очеркнеться одним лише реченням, що брав участь в попередніх річних нарадах УНС, та працював в її Організаційній комісії, як її заступник голови. Знова проминув рік часу від останніх наших річних нарад, на яких стільки говорилось про непорозуміння через брак контактів, як і про занепад праці по Відділах через брак тихже контактів, та, на жаль, Екзекутива нічого не навчилась із того. Немов би це все, що дискутувалось, радилось, та пропонувалось, до них не відносилось. І знова за цілий цей рік я, як головний радний, не мав ані одного припоручення від Екзекутиви, як рівнож не відвідав ані одного із Відділів УНС із моєї території на Заході Америки. Чи брак контактів не спричинює застою праці по Відділах? Чи це не є одною із причин спадку членства по тих же Відділах?

Попередньо я твердив, що Екзекутива УНС не цікавиться та не інтересується Відділами своїми на західних просторах Америки, а тим разом хочу ще додати до того, що у нашій Екзекутиві запровадилась ще і дискримінація відносно моєї особи, як головного урядовця, що є протизаконне у цій країні.

На останніх наших нарадах в Організаційній Комісії, в якій я працював як заступник голови, при дискутуванні над з'їздом голів округ, бралось під огляд і мою особу, як голову далеко віддаленої области і відповідно до того було схвалено запросити мене на цей з'їзд, як рівнож відносно того був також узгіднений бюджет. Та на жаль, на цей з'їзд мене не запрошено. В повідомленнях, які я одержував із централі УНС про цей з'їзд, деколи писалось, щоби приїхати, то знова ці місця про з'їзд були перечеркнені, що означало, щоби не приїздити. А на мій телефонічний запит, що я мав робити, одержав вияснення, щоби не приїжджати, тому, що я і так бачив уже нові союзові приміщення, та що мій приїзд потягне певні кошти дороги. Але, як я побачив опісля із звідомлень про цей з'їзд у Свободі, це не відносилося до інших членів Головного Уряду, які є головами округ і бувають в приміщеннях Централі УНС, по два і більше разів на рік, то вони були запрошені і прибули на цей з'їзд з Вінніпеґу, Монтреалю, які аж не так ближче Джерзі Сіті чим Денвер.

Рівнож під час осінньої кампанії за приєднуванням нових членів відбуто по всіх Округах з'їзди, так шумно реклямовані у „Свободі", на яких звичайно виступали по двох-трьох членів Головної Управи УНС, лише одинока моя Центральна Округа з'їзду такого не відбула, що зрештою було уже практиковане і попередніми роками.

Тому на тому місці звертаюсь до членів Екзекутиви, щоби вони на будуче радше скреслили Центральну Округу із списка Округ, перестали її виказувати у своїх звітах і узнали за неіснуючу, згідно із її трактуванням. Тож стверджую ще раз, що нашою Екзекутивою УНСоюзу практикується дискримінація, яка є явищем нездоровим та шкідливим.

Як секретар 226-го Відділу УНС про свою працю в ньому та про приєднання нових членів звітую на річних зборах нашого Відділу, а зі своєї праці громадської, чи політичної не звітую, бо підчеркую ще раз, як і попереднього року, та обстоюю, що ми на річних засіданнях УНС повинні звітувати лише із праці виконуваної, як її головні урядовці.

Плянування: Для добра нашої Організації на кожних наших річних нарадах схвалюється багато резолюцій та рекомендацій, та чомусь так воно у нас завелось, що їх не респектується, не виконується, немов би це було щось непотрібне, навіть завадливе, чим приноситься велику шкоду нашій Організації. Не бачу, щоби дотепер заанґажовано обласних організаторів (без яких не можемо рости), не заанґажовано організаційного асистента, не поширено складу редакторів „Свободи" і т.п. На останніх нарадах вибрано Дорадчу Комісію для змін Статуту, якої завданням було опрацювання рекомендацій змін і доповнень статуту для конвенційної Статутової Комісії. На мою пропозицію ця Комісія мала ті пропозиції ще перед нашими цьогорічними нарадами нам переслати, або помістити їх у „Свободі", щоби ми мали час застановитися над ними, та поробити певні доповнення, поправки, чи завваги до них. Тому, що таких припозицій ми не одержали від цієї Комісії, хочу звернути увагу на дві головні пропозиції, які подаю понище, щоби на цих річних нарадах їх продискутувати, ухопити певними параграфами та подати Конвенцій Статутовій Комісії.

1) Хто має зайняти місце в Головному Уряді УНС, наколи хтось із її членів вибуде із її складу?

2) Пристосувати Правильник для Відділів УНС до теперішних умов.

До першої пропозиції: Ми були свідками, які розбіжності були серед членів Головного Уряду, та скільки це спричинило непорозумінь, коли треба було доповнити стан Головонго Уряду по відході когось із її складу. Це повинно бути точно і ясно охоплене статутом.

До другої пропозиції: Як колись у передвоєнних роках УНС враз із своїми Відділами надавав тон та в більшості кермував нашими громадсько-політичним життям по наших скупченнях, так тепер після війни з припливом нової еміґрації, яка потворила стільки громадських, політичних, професійних, молодечих та інших організацій, які перебрали на себе справи, які до тепер виконували Відділи УНС, за УНСоюзом залишились в більшості лише справи забезпеченеві. Тому заінтересування УНСоюзом серед членства значно зменшилося, а тим самим і його участь у засіданнях. Часто буває, що на Річних Зборах немає навіть кворуму членів, що чимрік утруднює такі збори перепровадити, а тим самим і немає відповідної кількости членів, щоби вибрати повну управу в такому Відділі. Це спостерігається головно по менших наших Відділах. Тому конечним є зміна, щоби такі Відділи могли вибирати свою Управу навіть із кількох членів, та не ограничувати відбуття Річних зборів кворумом, або зменшити його до мінімум. В противному разі, побоююсь, що не всі наші Відділи спроможні будуть відбути Річні Загальні Збори, та вибрати на них нову управу.

Висновки: Приходиться повторити із минулого року, що ми мусимо нарешті позбутись особистих амбіцій, симпатій, чи антипатій, та поважно, спільно застановитися над станом у нашій Організації, проаналізувати точно існуючий стан, та чимскоріше впровадити усі ті зміни та реалізувати усі схвалені резолюції, які мали би направити той нездоровий існуючий стан в нашій Організації і то чимскоріше, бо час працює нам на шкоду, що і зрештою сам головний предсідник заявив у своєму звіті минулого року, що „ми втрачаємо ґрунт під ногами в наслідок поганих метод діяння". Тому усі спільно доложім усіх старань та доброї волі для покращання стану та розбудови нашого Батька Союзу.

Головний радний інж. Мирослав Кальба заявив, що він не має жадного усного додатку до свого друкованого вже звіту.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ТЕКЛІ МОРОЗ

Рік 1976-ий був надто рухливим і трудним роком для Квебекської Провінції, а зокрема для Монтреалю: спочатку вся увага була зосереджена на Олімпійських Ігрищах, а потім на виборах квебекського провінційного уряду. Жителі тієї провінції переляканi ідеєю нового провінційного уряду „Квібеква", щодо відділення Квебеку від Канади, кинулись в паніку; деякі робітничі заклади перенеслись до інших провінцій, через це стало безробіття.

Монтреаль, найбільше місто квебекської Провінції, був завжди осередком світової уваги, бо тут відбувались світові події, як напр.: Світова Вистава в 1967 р. і Олімпійські Ігрища в 1976 р.

Однак, це славне метрополітальне місто в останніх кількох місяцях перемінилось на осередок „Французького сепаратизму".

Такий панічний стан, чимало заважив на будьякій суспільно-громадській праці всіх етнічних груп, а в тім числі і на праці українських організацій.

І хоч у Квебекській Провінції в порівнанні до інших провінцій Канади живе значно менше українського населення, всежтаки, під оглядом українського організованого життя до того часу займало одне з переводних місць.

Моя союзова діяльність, подібно, як і в попередніх роках була спрямована на організацію членів. Крім того, на припоручення головного організатора п. С. Гавриша, я брала участь у союзових зборах у Монтреальській Окрузі, а також репрезентувала УНС на різних ювілейних святкуваннях наших українських установ у Монтреалі й околицях. Як член Канадського Представництва, я брала участь у нарадах, що відбулись у червні минулого року, теж у Монтреалі та які скликав директор КП УНС — сенатор Павло Юзик.

Поза Монтреалом, як членка Жіночої Комісії при головному уряді УНС, на заклик заступниці головного предсідника і голови Жіночої Комісії п. Марії Душник, я брала активну участь у підготовці свята на день відслонення погруддя Л. Українки, що відбулось 19-го вересня 1976 р. на „Союзівці" та підготовила на цю нагоду кілька пісень до слів Л. Українки з ученицями місцевих Курсів Українознавства, які виступили під час урочистого відслонення погруддя.

Як голова Монтреальської Округи Комітету Відділів УНС я скликала кілька засідань у справах організаційних, і хоч Монтреальська Округа не зайняла одного з найкращих місць в організаційній праці, всежтаки і в тих трудних обставинах, про які я згадала на початку свого звіту, здобула організаційний плян на 67%. Спочатком вересня минулого року я брала участь у з'їзді голов Окружних Комітетів УНС, що відбувся у приміщенні Головної Канцелярії в Джерзі Сіті.

Якщо ходить про неуспіхи у виконанні організаційного пляну в Канаді, то головна причина в тому, що Канада ще й досі не має постійних і обласних організаторів; вся організаційна праця спирається виключно на наших секретарях та на їхній союзовій амбіції.

Ми не маємо в Канаді твердого підложжя щодо успішної союзової праці, бо справа канадської канцелярії, як і організаторів, ще й досі не поладнані позитивно.

Канада провадить дещо відмінне життя від З'єднаних Стейтів Америки і наші союзові округи в Канаді не посідають жодних фінансових засобів, які б сприяли пропагандивним справам. Для покращання союзової праці варто б послухати й деяких моїх порад і пропозицій:

1. Приділяти для союзових округ бодай мінімальний річний бюджет на покриття хочби найконечніших видатків, бо не може існувати й діяти навіть найменше організаційне тіло без фінансових засобів.

2. За кожного ново-зорганізованого члена в окрузі приділяти для окружних комітетів по 1.00 дол., без огляду на те, чи був виконаний організаційний плян.

3. Виключити із союзових округ ті Відділи, які є віддалені від окружних осередків на кілька сот миль і з якими Окружні Комітети не мають жодної кооперації, (як напр. до Монтреальської округи належать такі два відділи: 443 в Сейнт Руан і 431 в Сидней), і зачислити їх до не об'єднаних відділів, подібно, як у Америці, де є такі відділи.

Головна радна Текля Мороз в доповненні до свого друкованого звіту подала наступне: До свого писаного звіту я хотіла б ще подати короткі завваги, а саме: наші секретарі домагаються, щоби разом з квартальними винагородами рівночасно діставали стейтмент. Рівночасно члени УНСоюзу, які платять свої асекураційні вкладки в Канаді, а живуть в ЗСА, бажають одержувати звороти готівкою в американській валюті. Коли треба, нехай ті члени платять свої вкладки американською валютою. Так само в „рейт бук" не є ясно сказано про тих членів, які скінчили 80 років життя і перейшли на безплатне продовження. В „рейт буку" лише сказано — на чотири роки, а що пізніше? Я хотіла би це знати і хочуть це знати наші секретарі.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ЄВГЕНА РЕПЕТИ

Завдання головного радного УНСоюзу, згідно зі статутом, є доволі обмежені й радше відносяться до репрезентації, якщо Екзекутива уповноважить до цього радного.

У минулому році, тобто 1976-му виконував наступні завдання:

1. Брав участь у річних і організаційних зборах Детройтської Округи.

2. Брав участь у засіданнях окружної управи моєї Округи, якої я є членом.

3. Брав участь у конвенції Братських Союзів стейту Мішіґен.

4. Брав участь у річних нарадах Головного Уряду УНСоюзу.

5. Репрезентував УНСоюз на ґрадуації Української Вищої Школи Церкви Непорочного Зачаття у Гемтремку.

Крім своєї щоденної праці, виконуючи обов'язки керівника Української Кредитової Спілки „Будучність", я очолював Комісію Громадської Дії в управі Відділу УККА Південно-Східнього Мішіґену, а також Фінансову Комісію Тимчасового Будівельного Комітету Українського Культурного Центру у Детройті. Допомагав у праці для Капелі Бандуристок СУМА в Детройті.

Мої поради

Пропоную, щоб під час річних нарад Головного Уряду УНСоюзу кожного року був влаштований панель, присвячений передусім організаційним і в другу чергу фінансовим чи господарським справам УНСоюзу. Було б побажаним, щоб подібні панелі були поставлені також у програму Конвенції Українського Народного Союзу.

2. На відтинку УНСоюзу в Канаді є дуже погано. Не одна, а десять канцелярій там ситуації не покращають і організаторів не заступлять. Виглядає немов би Головний Екзекутивний Комітет так шукав за організаторами, щоб їх не знайти. Великі можливості у Канаді залишаються і далі невикористаними.

3. Головний предсідник повинен використовувати свої поїздки по округах УНСоюзу одночасно також для зустрічей з управами Відділів УККА, зміцнюючи в той спосіб зв'язок Відділів з централею УККА.

Головний радний Євген Репета заявив, що він не має жадного додатку додатку до свого друкованого звіту.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ВОЛОДИМИРА ЗАПАРАНЮКА

Починаю мій звіт, як здисциплінований член великої Союзової Родини. Мій вік вже дещо похилий, але добро, ріст і розвиток УНСоюзу й дальше лежить на моєму сумлінні, може тому, що я взяв на своє сумління від перших днів мого прибуття до цеї Богом благословенної країни продовжувати ті принципи, які заложили наші славні піонери у підвалини УНС.

Коли на трьох останніх Конвенціях я звертався до делеґатів, з проханням, щоби вибрати мене головним радним, я немав на думці особистих користей, тільки хотів мати більше право працювати для УНСоюзу в терені Ню Йоркського Стейту.

Я, як працівник на тернистій ниві УНСоюзу на протязі 28 років, в початках під проводом великих будівничих сл.п. Мурашка, Д. Галичина, Г. Германа та Л. Мишуги, мав би багато дечого сказати, бо ці невмирущі будівничі Американської України ставилися із респектом до тих, які їм допомагали в розбудові УНСоюзу та цілої системи українського суспільства.

Після справ, які я нарушив, в мойому вступі, дозволю собі приступити до короткого звіту за час від 1-го січня до 31-го грудня 1976 року.

Головна Екзекутива УНСоюзу доручила мені перевести річні загальні і організаційні збори в Нюйоркському Стейті в слідуючих Округах:

21 березня 1976 р. переведено річні загальні збори Бофалівської Округи в Боффало. На тих зборах мені вдалося розв'язати дуже важливу справу, бо довголітній голова Округи п. Атанас Кобрин переселився на інше місце побуту. Але при допомозі моїх добрих знайомих нам вдалося підшукати надійного голову Округи п. Романа Конотопського.

28 березня 1976 р., як відпорічник Головного Уряду, я брав участь в загальних річних зборах і 26 вересня 1976 року в організаційних зборах Ютицько-Сиракюської Округи.

4 квітня 1976 року, знова як відпоручник Головного Уряду, я брав участь в загальних річних зборах і 3 жовтня 1976 року в організаційних зборах Тройської Округи.

На всіх цих зборах я був головним промовцем, про що звітував на сторінках „Свободи" після кожних відбутих зборів.

Який вислід моїх поїздок? Ютицько-Сиракюзка Округа на мою думку працювала не погано, бо виконала 85% призначеної квоти нових членів. Коли порівнаємо звіти організаційного департаменту, то прийдемо до висновку, що Ютицько-Сиракюзка Округа є на другому місці після метрополії нюйоркської округи у приєднуванні нових членів, але натомість є першою округою в нюйоркському стейті щодо відсоткового приєднання нових членів.

Не зле працювала і Тройська Округа, приєднавши 64% призначеної квоти. Не завжди можна вимагати більше, як округа може виконати. Бувають роки дуже успішні, за що ми хвалимо дану округу. Не можна ганити округи, коли не виконає призначеної квоти, бо на це можуть складатися різні обставини, а цих обставин часами буває дуже богато. В округах є дуже багато працьовитих урядовців Відділів, а головно їхніх секретарів, які не є проти того, щоби їхні Відділи збільшувалися.

Заключення мого звіту:

Звіт головного радного, в тому випадку й мій звіт, є дуже мізерний, бо головний радний є тільки паперовою фікцією, тому що Головна Екзекутива УНСоюзу провадить всі справи на власну руку. Раз в рік головні радні, на підставі статуту, зійдуться на річне засідання тільки для того, щоби прибити печатку на те, що зробила Головна Екзекутива на протязі року. Недай Боже внести якенебудь застереження на річному засіданні Головного Уряду.

Ми є свідками цього тим більше, що ще не засохли звіти на сторінках часопису „Свободи" з минулого річного засідання Головного Уряду УНСоюзу. Союзові члени напевно прочитали докладно ці звіти та винесли певні висновки.

Пані і Панове! Ми в передконвенційному році. Перед нами ще один рік праці. Доложім всіх старань, щоб збільшити членські ряди УНСоюзу, бо наступна Конвенція не буде питати, хто винен. Будемо винуваті ми всі за недоліки, які виринули в часі нашої чотирилітньої каденції.

Головний радний Володимир Запаранюк заявив, що він не має жадного додатку до свого друкованого звіту.

(Продовження буде)